

INDUSTRIJA AVTOMATIKA

Zadovoljiva raven proizvodnje in prodaje

V prvem polletju letošnjega leta je Iskra — industrija Avtomatika dosegla zadovoljivo raven proizvodnje in prodaje, saj je izpolnila že 54 % celoletnega načrta. Ta uspeh je toliko bolj razveseljiv in pomemben, ker vemo, da smo se v tem obdobju še vedno prilagajali novi formaciji in nismo uspeli v celoti razrešiti in utrditi vseh organizacijskih zahtev, ki jih je ta formacija postavila pred nas. Začetni korak k osnovnemu cilju pa je bil dovolj trden in dolg, da nam bo nudil zanesljivo oporo za nadaljnje delo. Hitreje bomo lahko dorekli vse, kar moramo še med seboj ter še smejeje zakoračili v jugoslovanski in mednarodni gospodarski prostor.

Po posameznih temeljnih organizacijah, ki sestavljajo Industrijo Avtomatika, so polletje zaključili v odnosu na celoletni načrt z naslednjimi kazalniki:

TELA — Ljubljana	51,0 %
ELA — Novo mesto	55,0 %
NAPAJANJA — Novo mesto	46,8 %
NAPRAVE — Ljubljana	46,0 %
TIO — Lesce	56,8 %
ORODJARNA — Ljubljana	49,4 %
INŽENIRING — Ljubljana	66,0 %
PROCESNA TEHNIKA — Ljubljana	50,2 %
SKUPAJ	54,0 %

V odnosu na celotno polletno realizacijo so bile udeležene posamezne temeljne organizacije z naslednjimi deleži:

TELA — Ljubljana	29,39 %
ELA — Novo mesto	8,64 %
NAPAJANJA — Novo mesto	7,47 %
NAPRAVE — Ljubljana	12,89 %
TIO — Lesce	3,11 %
ORODJARNA — Ljubljana	2,32 %
INŽENIRING — Ljubljana	35,36 %
PROCESNA TEHNIKA — Ljubljana	0,82 %
SKUPAJ	100 %

Prodaja je bila v Industriji Avtomatika v prvem polletju usmerjena pretežno na domače tržišče, kar 87,79 % za tuje kupce in 6,07 % med temeljnimi organizacijami v okviru Industrije. V izvozu je bilo realizirano le 6,14 % od celotne proizvodnje. Ta delež je vsekakor premajhen in bomo morali zato v bodoče usmeriti na to področje čimveč svojih sil. V izvozu niso sodelovale vse temeljne organizacije, tiste, ki so, pa z naslednjimi deleži:

TELA — Ljubljana	71,12 %
ELA — Novo mesto	14,25 %
NAPRAVE — Ljubljana	13,62 %
ORODJARNA — Ljubljana	1,00 %
INŽENIRING — Ljubljana	0,01 %

Ob pregledu teh podatkov o realizaciji proizvodnje in prodaje v prvih

(Nadaljevanje na 2. str.)

Imenovan glavni direktor Elektromehanike

Z zasedanja delavskega sveta branžne delovne organizacije

Na svojem 3. zasedanju 27. junija letos je delavski svet Iskre — Industrije za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko soglasno potrdil imenovanje dosedanjega v. d. gl. dir. Aleksandra Miheva, dipl. ing., za glavnega direktorja branžne DO. V kratkem govoru se je Aleksander Mihev zahvalil za zaupanje in članom delavskega sveta podrobno obrazložil problematiko DO, predvsem pa vzroke za pomanjkanje obratnih sredstev. Med drugim je poudaril, da moramo ne samo obdržati izvoz na sedanji ravni, pač pa ga še povečevati, razvijati notranjo organizacijo in samoupravljanje. Nakazal je tudi smernice nadaljnega razvoja DO, pri čemer bo usmeritev v še sodobnejšo tehnologijo ob minimalni rasti zaposlovanja (2 % letno) omogočila večje osebne dohodke zaposlenim kljub močni vsesplošni inflaciji.

Ob pregledu izpolnjevanja sklepov prejšnjega zasedanja je DS ugotovil, da v redu poteka. Prvi rok za oddajo poročil o izvajanju varčevalnih ukrepov je 1. avgust 1975.

Obravnaval je tudi predlog dolgoročne pogodbe z Iskra Commercem. K aneksom te pogodbe so imele posamezne delegacije svoje pripombe, ki bodo šle v ponovno obravnavo z IC. Tako so delegacije zahtevale, da je pri izvoznih poslih potrebno definirati plačilne pogoje tujih kupcev, doseči skrajšanje plačilnega roka za dobave IC od 80 na 60 dni, pri pogodbi za servisno dejavnost pa se je potrebno dogovoriti glede obsega in delitve dela pri servisiranju. Robe, ki jo Elektromehanika reklamira pri tujih dobaviteljih, naj v bodoče ne bi več plačevali.

Zatem je bil sprejet predlog poslovnika o delu organov upravljanja in drugih organov TOZD ter DO.

V zvezi z zaključki zborov delovnih ljudi od 24. 5. t. l. je DS ugotovil, da je samoupravni sporazum o varstvu pri delu sprejet (razen v TEN, kjer so o njem še razpravljali). Prav tako je bil sprejet tudi predlog o ukinitvi faktorja kontrole doseganja norm (člen 15 točke 3 samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za delitev OD in drugih prejemkov), razen na zboru tovarne ATC, kjer je zbor z večino glasov ta predlog zavrnil.

Obravnaval je tudi predloge odbora za družbeni standard in sprejel sklepe, ki veljajo za TOZD Elektromehanike pred 1. 1. 1975 in za komercialno področje ter potrdil predračun sredstev za zadovoljevanje stanovanjskih potreb v letu 1975. Skupna vrednost teh sredstev znaša 17.560.328,65 din. Sredstva iz naslova povišanega prispevka za stanovanjsko izgradnjo od 6 % na 7 % pa bodo izkoriščena za intervencijske primere reševanja najbolj perečih stanovanjskih zadev.

Nato je potrdil pristop k samoupravnemu sporazumu o ustanovitvi samoupravne stanovanjske skupnosti občine Kranj ter za podpisnika sporazuma pooblastil predsednika DS Jožeta Zaletela. Pri tem je bil seznanjen z informacijo, da je bil junija tega leta v Iskri — Elektromehaniki sestanek s predstavniki Samoupravne stanovanjske skupnosti Kranj in s predstavniki Skupščine občine Kranj, na katerem so bili obravnavani tudi medsebojni odnosi s področja stanovanjske problematike ter sprejeto soglasje za razreševanje spornih zadev.

Ob koncu zasedanja je še odobril sklenitev samoupravnega sporazuma o združevanju v samoupravno interesno skupnost za nafto in plin v SR Sloveniji ter za podpisnika sporazuma pooblastil glavnega direktorja Aleksandra Miheva. Za delegata v skupnosti so člani DS izvolili direktorja investicijskega področja Štefana Sušnika.

V. B. R.

Na sklepnem delu konference o evropski varnosti v glavnem mestu Finske — Helsinkih, je jugoslovansko delegacijo vodil predsednik SFRJ Josip Broz — Tito. V delegaciji so bili še Edvard Kardelj, Miloš Minič, Berislav Badurina, Lazar Mojsov in Djura Ninčič. Predsednik Tito je predsedoval drugi delovni seji Konference 31. 7. dopoldne, popoldne istega dne pa je imel govor, za njim pa sta govorila še predsednika Švedske Olaf Palme in Finske Urho Kekkonen. Družno s šefi 33 evropskih držav, vlad ni partij ter Kanade in ZDA je predsednik Tito podpisal 400 strani dolg sklepni dokument konference.

Stališča skupščine SRS

Zbor združenega dela in Zbor občin sta na svojih sejah dne 24. 7. 1975 obravnavala analizo o tekočih gospodarskih gibanjih in izvajanju nalog resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije v letu 1975 ter upoštevač mnenje Družbenopolitičnega zbora sprejela naslednja

STALIŠČA I.

1. Posebnega pomena za reševanje letošnjih družbenoekonomskih vprašanj so ugotovitve predsedstva CK ZKJ, zlasti pa stališča in usmeritve, ki terjajo angažiranje vseh dejavnikov družbenoekonomskega razvoja za uspešno reševanje zastavljenih nalog. Zaradi možnih negativnih posledic v razvoju samoupravnih socialističnih odnosov, pa tudi zaradi odprtih vprašanj v ekonomskih odnosih s tujino, terjajo usmeritve ZK takšno angažiranje vseh dejavnikov razvoja od temeljnih organizacij združenega dela in njihovih asociacij, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti do družbenopolitičnih skupnosti, da bi dosegli za letos dogovorjene ekonomsko-politične cilje.

Razširjena seja izvršnega komiteja predsedstva ZKS je za naše razmere in potrebe nedvomno ugotovila, da ne gre za enkratno politično akcijo, temveč za nenehno mobilizacijo in družbenopolitično dejavnost, s katero naj se zagotovijo prizadevanja vseh dejavnikov družbenega razvoja za obvladovanje tekočih gospodarskih tokov. Sklepi opredeljujejo poglavitne naloge in zavezujejo njihove nosilce, da stalno spremljajo uresničevanje nalog. Tako bo hkrati omogočeno sprejemanje odločnih ukrepov proti tistim, ki se ne bi vključili v skupne napore za premagovanje nastalih težav.

Ti sklepi so bili spodbuda, da so se v okviru SZDL v republiki in občinah organizirali koordinacijski odbori, ki vodijo in usklajujejo celotno družbenopolitično akcijo. O tem je razpravljalo tudi predsedstvo Republiške konference SZDL in sprejelo stališča, ki v celoti podpirajo predlagano reševanje družbenopolitičnih in gospodarskih vprašanj.

2. Izvršni svet Skupščine SR Slovenije in upravni organi so s poglobljeno analizo omogočili informiranje vseh dejavnikov o gospodarskih gibanjih in razprave namenjena pripravi takšnih predlogov oziroma rešitvam, da se bo skladno s samoupravnimi družbenopolitičnimi odnosi uresničeval družbenoekonomski razvoj, dogovorjen v letošnji resoluciji.

Skupščina ugotavlja, da je splošna družbena akcija spodbudila delovne ljudi in občane v temeljnih organizacijah združenega dela in skupnostih, v samoupravnih interesnih skupnostih k obravnavanju konkretnih vprašanj, opredelitvi odgovornosti in k izdelavi akcijskih programov. Taka družbena pripravljenost in dejavnost se je odrazila v delu skupščinskih teles in v zborih Skupščine SR Slovenije.

3. Skupščina SR Slovenije se pridružuje skupni družbeni akciji tudi s tem, da razpravlja in zavzema stališča o analizi gospodarskih gibanj in o predlaganih konkretnih ukrepih z namenom, da da tej akciji odločno politično podpora. Stališča skupščine pa naj pomenijo tudi družbeni dogovor o poglavitnih družbenih vprašanjih in nalogah ter njihovemu uresničevanju. Takšen družbeni dogovor mora zavezovati vse subjekte družbenega razvoja, da bodo vsak na svojem področju dogovorjena stališča odgovorno in učinkovito uresničevali.

Na skupni seji so nekateri odbori vseh zborov Skupščine SR Slovenije konec maja razpravljali o ocenah o gospodarskih gibanjih na podlagi podatkov za prve tri oziroma štiri mesece in sprejeli ustrezna mnenja, stališča in sklepe. Ta stališča je zaradi nekaterih še izrazitejših tendenc, ki povzročajo sedanja inflacijska gibanja, potrebno in mogoče dopolniti s tem, da se nekatera vprašanja in naloge še določeneje opredelijo in da se še odločneje zahteva dosledno izvrševanje.

4. Skupščina soglašala z vsemi ugotovitvami, ki kažejo na to, da so analize, sklepi in predlagani ukrepi večkrat presplošni, da ne dajejo zmeraj osnove za konkretno opredelitev nalog in njihovih nosilcev. Skupščina hkrati opozarja na nujnost, da se pravočasno sprejemajo ustrezni ukrepi družbenoekonomske politike, saj morajo omogočiti organizacijam združenega dela kot osnovnim nosilcem gospodarskega razvoja njihovo lastno usmeritev in planiranje njihove proizvodne in poslovne politike. Pri tem je bilo posebej opozorjeno, da zlasti ukrepi, sprejeti v federaciji, niso bili pravočasni.

5. Skupščina se v celoti pridružuje zahtevam, da je treba storiti vse, da se spremenijo dosedanje razvojne tendence. Uveljaviti je treba tudi odločnejši vpliv združenega dela na uresničevanje politike ekonomskega in socialnega razvoja, pri čemer je treba vse cilje in naloge razvoja podrediti

(Nadaljevanje na 2. strani)

Za našo lastno stabilizacijo

Kot rdeča nit se skozi razne članke v našem časopisu vleče zahteva po skrajnem varčevanju, premišljenem in poštenem delu, ko naj vsakdo na svojem delovnem mestu v celoti opravi zaupano mu nalogo, ko naj vsakdo opravi svojo dolžnost do sebe in do vseh delavcev v združenem delu v Iskri. Pa vendar je potrebno še nekaj: skupna in organizirana akcija za našo lastno stabilizacijo.

Kako naj bi to dosegli?

Nujno je treba znižati stroške, posebno tiste, ki nastajajo popolnoma brez potrebe. Ni delovnega mesta, kjer ne bi mogli kaj prihraniti in ni delavca, ki ne bi mogel svoje delo opraviti še bolje, če to hoče, hitreje in kvalitetneje. Ne samo delavci v montažah, ali na raziglanju ali kje v orodjarni, ko nikakor ne moremo priti do novih orodij... (tak imamo vsaj občutek), tudi delavci v računovodstvih lahko hitreje in kvalitetneje delajo, saldakontisti in izterjevalci, pa tudi komercialisti so lahko temeljitejši, tako pri sestavljanju kupoprodajnih pogodb kot pri sestavljanju naročilnic, izstavljanju faktur in preciznejši pri postavljanju plačilnih pogojev. Planerji! Koliko je samo nepotrebnih nekurantnih zalog, ker ste se zaplanirali, spremenili svoje načrte in programe. Tehnologi in organizatorji, pred vami je neskončno morje še vedno nezorane ledine.....

Da pa bomo vse to zmogli, moramo svoje delo poznati in znati, za to pa je potrebno znanje, znanje pa je v knjigah!, drugo znanje je v praksi; obojno je potrebno. Najdražja šola je tista: „na napakah se učimo“!

Zato naj nam ne bo škoda denarja za šolanje in za strokovno usposobljene ljudi z znanjem in s socialistično delovno moralo. Mislim, da smo spet prišli v obdobje, ko se bo vprašalo kaj znaš, napravilo plačilo po opravljenem delu, ne pa plačevalo samo spričevala in morda pridno sedenje za mizo, čeprav brez haska in koristnega rezultata.

Prihranki pri materialu, izboljšanje delovnih postopkov, boljša organizacija dela, da ob enakem naporu napravimo več in bolje, vse to so področja za organizatorje dela, racionalizatorje in novatorje, razvijalce in vodstvene ljudi na sploh. Samo z racionalizacijo svojega dela in z večjo produktivnostjo ter skrajnim vsesplošnim varčevanjem bomo lahko Iskri prinesli novih sredstev, ki jih nujno potrebuje za svoj nadaljnji planirani razvoj, za nadaljnjo eksistenco vseh nas delavcev Iskre.

I.S.

Polletni zapisi iz Elektronike

TOZD tovarna elektronskih merilnih instrumentov v Horjulu od 1. januarja 1975 deluje v okviru industrije telekomunikacij in se letos v prvem polletju lahko pohvali s solidnimi rezultati. Za primerjavo z lanskimi rezultati si najprej oglejmo nekatere številke, ki takšne rezultate potrjujejo.

Po planskih cenah je lani horjuljska tovarna dosegla v prvem polletju realizacijo v vrednosti 15 milijonov dinarjev. Letos so ob praktično enakem številu zaposlenih dosegli celo 25 milijonov dinarjev. Nasproti lanskemu celoletni realizaciji v višini 35 milijonov dinarjev pa so letošnji proizvodni načrt povečali kar na 58 milijonov dinarjev. Pri tem so letos načrtovali tudi večji izvoz.

Kot že rečeno se število zaposlenih v tovarni bistveno ne spreminja in kolektiv šteje poprečno 300 članov, toliko večje proizvodne obveznosti pa skušajo doseči z izboljševanjem organizacije dela in večjo produktivnostjo.

Za letošnji, močno povečani proizvodni načrt je značilno to, da temelji na konkretnih naročilih. Za spremembo od prejšnjih let so ga letos intenzivno začeli izpolnjevati že takoj v januarju in do konca junija uspeli

skoraj doseči polovico načrtovane vrednosti celoletnega načrta. Kljub splošnim problemom za financiranje proizvodnje, zlasti tako povečane, pa v prvem polletju k sreči ni bilo hujših težav in, če se jim bodo uspeli izogniti tudi v preostalih mesecih, zanesljivo lahko upajo, da bodo načrtovani obseg proizvodnje tudi izpolnili, kar bo nedvomno solidna osnova za nadaljnji vzpon te naše tovarne.

Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da se kolektiv horjuljske TOZD sorazmerno hitro in dobro vživlja v branži telekomunikacij in v nov način gospodarjenja, čeprav bo marsikje le še treba skrbno spremeniti obstoječo mentaliteto, da bi povsod dosegli pravičen odnos do izpolnjevanja zahtevnih nalog.

Čeprav so za leto načrtovali tudi večji izvoz, se tu pojavljajo problemi zaradi cen. Materialom na domačem trgu cena vrtočlavo raste, medtem ko pa zunaj pada (n. pr.: baker), pri tem pa seveda prodajne cene izdelkov za izvoz niso in ne morejo biti konkurenčne. Najti je treba ustrezno rešitev, kajti, kljub potrebi po izpolnjevanju izvoznih obveznosti, izvoz postaja nerentabilen.

V tovarni elektronskih instru-

mentov v Horjulu trenutno proizvodni program zajema okrog 50 % izdelke s področja brežičnih zvez, 20 % elektronski merilni instrumenti, 15 % žični upori, 10 % variaki in ostalo (kasete) 5 % vrednosti načrtovane proizvodnje.

Resne preglavice pa tovarni povzročajo stare in nove zaloge, ki jih po novem, namesto na Iskra Commerce, morajo zadrževati v tovarni, kjer pa žal nimajo razpoložljivih ustreznih skladišč. Dovolj je pač jasna potreba po hitrem odpremljanju izdelkov kupcem, a pri tem se bo še zlasti nujno in hitro treba otresti stare miselnosti in se čim bolj prilagoditi novemu načinu poslovanja.

Radi bi v tem sestavku spregovorili tudi o finančnih rezultatih letošnjega polletnega poslovanja TOZD Elektronika v Horjulu, vendar pa je to danes še nemogoče, ker polletno bilanco šele izdelujejo, naša radovednost – kako jim gre v Horjulu pa je terjala vsaj kratek sestavek že v današnji številki. Zato o finančnih dosežkih Horjulčanov kaj več prihodnjič.

—C—

INDUSTRIJA ŠIROKE POTROŠNJE

V Idriji samostojnejši

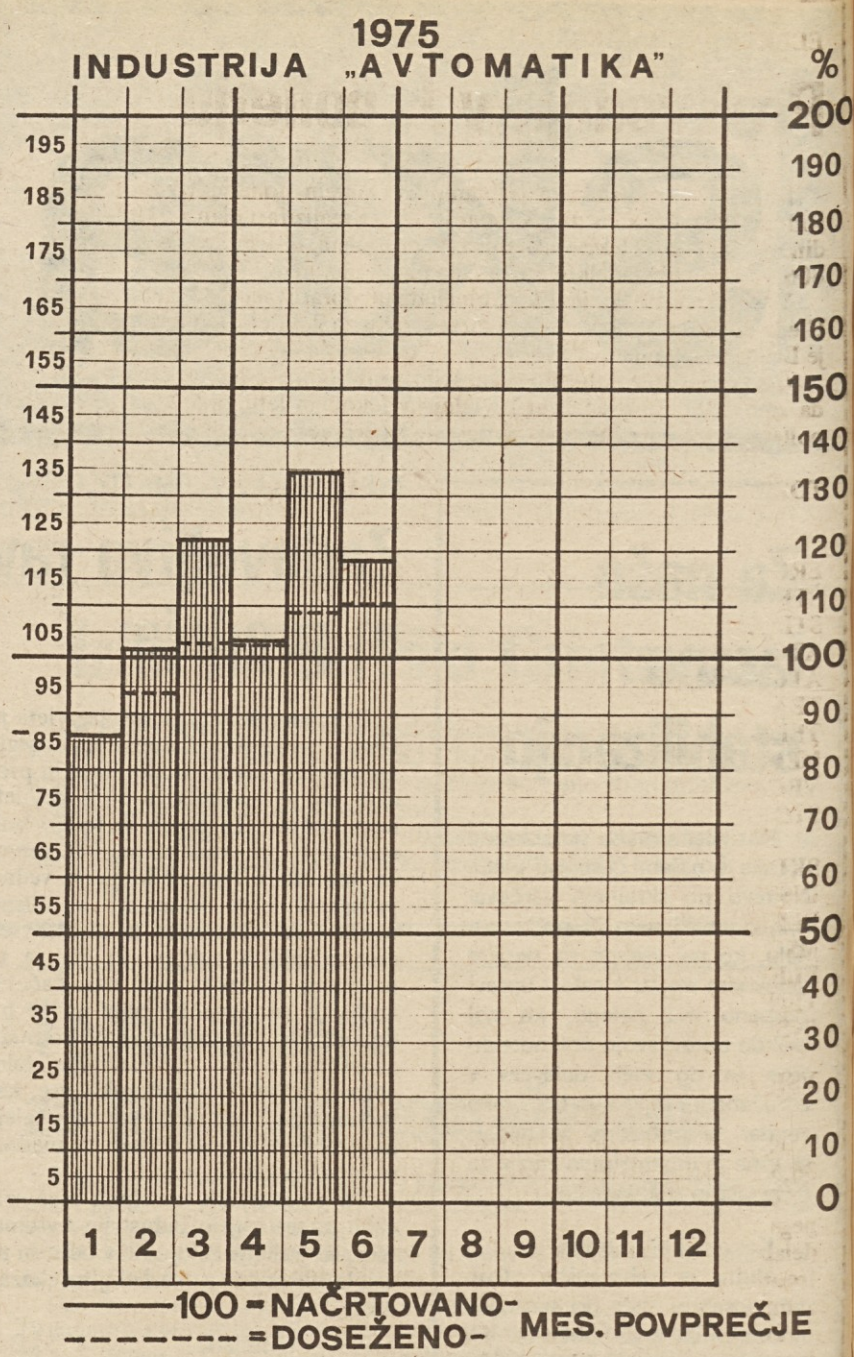
Ob prestrukturaciji Iskre je postal idrijski bivši obrat oziroma TOZD Elektromotorjev samostojna TOZD v Industriji široke potrošnje. Takole postavljane na lastne noge je gotovo zanimivo in zato smo prosili predsednico DS Vero Gliha in sekretarja ZK Srečka Poljanca, naj povesta za naše bralce, kako so se „znašli“.

V začetku je bilo največ dela s konstituiranjem v branži. Treba je bilo predelati in sprejeti kup dokumentov oziroma samoupravnih sporazumov, ki so potrebni za normalno poslovanje tovarne. Poleg tega so se organsko samostojno vključili v občinske samoupravne skupnosti in so tako koncem lanskega leta in v začetku letošnjega sprejeli dva domača samoupravna sporazuma in 6 občinskih.

Druga najvažnejša naloga pa je bilo reševanje težke poslovne situacije TOZD. Kupci so zmanjšali naročila in skoro tretjina tovarne je obstala. Delavski svet in družbenopolitične organizacije so iskale in poiskale rešitev in zadolžile strokovne službe za izvedbo ukrepov. Prodajna služba in strokovne službe so šli takoj na delo in v kratkem pričakujejo zaželenih učinkov.

Tudi nove odbore so izvolili lani novembra. Tako so prvič dobili svoj poslovni odbor in izvolili nove člane v že obstoječe odbore. Odbori delajo v

(Nadaljevanje na 3. strani)

ZADOVOLJIVA RAVEN PROIZVODNJE IN PRODAJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

šestih mesecih letošnjega leta, ki so po splošni oceni zelo ugodni, moramo oceniti tudi glavne težave, ki so precej pripomogle, da uspehi niso bili večji, oz., da smo tudi pri doseženih morali vložiti prekomerne napore.

V prvi vrsti moramo poudariti splošno in tudi za Industrijo specifično pomanjkanje razpoložljivih finančnih sredstev, s tem v zvezi pa pogoste motnje v oskrbi z reprodukcijskim gradivom, zlasti uvoznim.

Akcije za reševanje in tudi optimalno možno rešitev moramo energično in kar se da hitro usmeriti v vse glavne smeri. Razčistiti moramo dediščino preteklosti, urediti finančne odnose z

navavno in izvozno organizacijo Iskra, vzpostaviti uspešno izterjevalno službo v Industriji Avtomatika, usmeriti prodajo predvsem na kupce, ki so solidni plačniki in v izvoz, zmanjšati zaloge in povečati faktorje obračunavanja. Hkrati moramo začeti resno bitko za splošno zmanjšanje stroškov poslovanja ter za utrditev planske discipline.

Te naloge pa bomo lahko uspešno opravili, če bomo družbeno-politične in delovne odnose dosledno gradili v samoupravni sistem in s tem dosegli, da bodo v vseh bistvenih vprašanih res odločili neposredni proizvajalci in se za uspešno rešitev teh vprašanj tudi zavestno borili.

Viktorija Budkovič — Rayyes

Odslej poslovnik za delavsko kontrolo

V zadnjem času se je delavska kontrola v Elektromehaniki glede na težaven gospodarski položaj DO usmerila predvsem na koordinacijo in razdelitev zadolžitvev po posameznih TOZD. Tako so v času od sprejetja sklepa o ustanovitvi odborov SDK po TOZD že izvedli naslednje konkretne zadolžitve: izdelani so bili poslovnik za delo odborov SDK po TOZD s specifičnimi programi in dopolnitvami v tistih TOZD, kjer je to potrebno glede na problematiko.

Namen teh poslovnikov je: opredelitev področja in načina dela odborov, njihovo seznanjanje z nalogami, dolž-

nostmi in pravicami, ki jih pri tem imajo ter opredelitev sodelovanja z organi družbenega nadzora izven delovne organizacije.

Druga pomembna naloga v tem preteklem obdobju je bila izvedena na področju izobraževanja članov samoupravnega delavskega nadzora na ravni delovne organizacije. Slednji pa je sklenil izpolniti tudi izobraževanje vseh članov odborov SDK po TOZD. Problematika DO je namreč tako razvejana in raznolika, da ji je zgolj iz zornega kota TOZD težko priti do konca. Za tako nalogo je treba imeti tudi določen pregled tako nad svetov-

nimi kot gospodarskimi gibanji v okviru SFRJ ter poslovno usmeritvijo posameznih TOZD in celotne branže DO. Šele tako bo možno realizirati sprejete naloge.

V okviru kratkoročnega programa dela SDK DO so posamezni odbori po TOZD oddali poročila o svojem delu do konca meseca junija. Redno pošiljajo tudi zapisnike s svojih sej delavski kontroli na ravni delovne organizacije, kar dokazuje sistematski pristop teh odborov po TOZD k svojemu delu.

Viktorija Budkovič — Rayyes

Proizvodnja v ZP v juniju 1975

	Izpolnitev v 000 din			Odnos mes. r. do mes. pl.	Odnos r. l. - VI./75 do let. pl.	Odnos r. l. - VI./75 do pl. l. - VI.	Odnos r. - VI./75 do r. l. - VI./74
	I-VI 74	I-VI 75	mesečna r.				
Telekomunikacije	761.709	870.971	154.002	91.8	47.5	93.0	114.3
Elementi	289.464	308.940	55.645	82.8	38.6	81.3	106.7
Široka potrošnja	339.811	328.004	49.650	74.6	35.7	81.4	96.5
Avtomatika	345.583	370.926	69.534	99.5	44.2	88.5	107.3
Avtoelektrika	170.418	195.295	40.955	98.1	38.9	89.4	114.6
EMO	217.212	193.547	26.431	88.3	31.9	80.3	89.1
Skupaj branže	2.124.198	2.267.683	396.217	89.4	41.2	87.3	106.8
IC Servis	26.900	39.175	7.507	140.4	59.8	119.6	145.6
Inštitut za metr. in produktivnost	8.250	8.145	2.796	203.3	49.4	98.7	98.7
Skupaj ISKRA	2.159.347	2.315.003	406.520	90.4	41.5	87.7	107.2

(Nadaljevanje s 1. strani)

ciljem gospodarske in družbene stabilizacije. Da bi resnično obvladali, oziroma spremenili negativne razvojne tendence, se zavzema za vse tiste elemente družbenopolitične akcije in za vse tiste ukrepe, ki terjajo in omogočajo, da se na vseh ravneh, vse od neposrednega proizvajalca in občana, temeljnih in drugih organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti ter družbenopolitičnih skupnosti, opravi ustrezna analiza stanja, ugotovijo problemi, ki zavirajo uresničevanje razvojne politike in predvidijo ukrepi in programi za izboljšanje stanja ter natančno določijo nosilci. Na ta način bo možno opredeliti odgovornost za izvršitev nalog, sproti ugotavljanju težave in odgovornosti za izvrševanje samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov prav tako pa zagotoviti polno spoštovanje zakonitosti. S tem bo poslovanje vseh organizacij združenega dela in drugih subjektov gospodarjenja, državnih, samoupravnih in drugih organov dosledno slonelo na zakonskih in samoupravnih aktih. Kršitelje zakonskih in drugih samoupravnih norm je potrebno klicati ne le na politično in moralno, temveč tudi na materialno in kazensko odgovornost. V tej zvezi skupščina poudarja odgovornost in vlogo, ki jo imajo služba družbenega knjigovodstva, inšpekcije in banke. Nad vse pomembna je pri tem odgovornost samoupravnih organov in še posebej delavske kontrole.

6. Skladno z razvojnimi smotri samoupravnega sistema je treba zagotoviti, da se predloženi ukrepi uveljavljajo predvsem v samoupravno organiziranem združenem delu kot osnovnem nosilcu izvrševanja teh nalog. To stališče mora prevladovati tudi takrat, ko se sprejemajo ukrepi ekonomske politike kratkoročnega pomena. V primerih, ko gre za reševanje takšnih družbenih zadev, ki v interesu večje gospodarske stabilnosti in utrjevanja samoupravljanja terjajo takojšnjo družbeno intervencijo s predpisi ali zakoni, morajo biti takšni ukrepi izjemni in začasni. Tudi v teh primerih je potrebno storiti vse, da se zanje dobi širša družbenopolitična podpora tako, da bodo predlogi obravnavani v združenem delu, družbenopolitičnih organizacijah in skupnostih.

7. Skupščina meni, da je treba dinamično gospodarsko rast doseči ob hkratnem obvladovanju inflacije. Takšno gospodarsko rast lahko zagotovi predvsem večja produktivnost, racionalno gospodarjenje, varčevanje, boljša organizacija dela, inovacije kot množična inventivna dejavnost ter tem nalogam prilagojeni razvoj raziskovalne in drugih družbenih dejavnosti. V tem smislu je velikega pomena delo strokovnih in raziskovalnih dejavnosti, katerih naloga je, da za organe upravljanja pripravljajo predloge in rešitve.

8. Stališča in predlogi, ki jih je sprejel Izvršni svet, konkretizirajo osnovne naloge za uresničevanje dogovorjene politike. To velja predvsem za tiste prioritete naloge, ki so bile že ob sprejemanju resolucije v skupščini posebej poudarjene in se nanašajo na razvoj energetske in prometne infrastrukture, surovinske baze in proizvodnje hrane. Stališča in predlogi opozarjajo zlasti na ekonomske odnose s tujino, na vprašanja likvidnosti, obsega in učinkovitosti investicijskih vlaganj, prekomerne rasti zalog in na vprašanja splošne in skupne porabe ter predlagajo ustrezne ukrepe.

9. Skupščina podpira stališča in predloge ukrepov Izvršnega sveta k oceni uresničevanja resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v 1975, in ekspozice Izvršnega sveta na sejah zborov, kot ustrezno usmeritev in osnovo za reševanje tekočih gospodarskih problemov, hkrati pa ugotavlja, da je nujno, da so pri uresničevanju stališč in predlogov Izvršnega sveta aktivni vsi družbeni dejavniki. V tem okviru imajo pomembno vlogo skupščine družbenopolitičnih skupnosti. Še hitreje in neposredneje bi v njih morali priti do izraza avtentični interesi delavskega razreda ter stališča in predlogi, ki se oblikujejo v temeljnih delegacijah in v celotnem delegatskem sistemu. Veliko bolj kot doslej je treba spremljati uresničevanje v skupščinah sprejete politike in doseči še večjo mobilizacijo vseh članov delegacij in delegacij, da se neposredno vsak v svojem okolju zavzamejo za njeno uveljavljanje in reagirajo na probleme, ki se s tem v zvezi pojavljajo.

Izvršni svet naj prouči mnenja in predloge izražene v razpravah na sejah Zbora združenega dela in Zbora občin in jih vključi v svoja stališča in predloge ukrepov oziroma v svoje operativne programe.

II

Delegati Zbora združenega dela in Zbora občin se bodo v svojih sredinah zavzeli za to, da bodo ta stališča, skupaj s stališči izvršnega sveta, dosledno uresničena, v skladu s tem pa bodo ustrezno dopolnili svoje akcijske programe in dejavnosti.

III

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije naj predloži Skupščini SR Slovenije poročilo o uresničevanju svojega operativnega programa in o rezultatih skupne družbenopolitične akcije. Za nadaljnje celovito obvladovanje gospodarskih gibanj je potrebno, da izvršni svet pravočasno pripravi osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter ukrepe za leto 1976.

Skupščina SR Slovenije pa še posebej opozarja tudi na nujnost pravočasne priprave resolucije o ekonomskem in socialnem razvoju SFRJ za leto 1976 z istočasnim sprejemom sistemskih in drugih ukrepov.

Proizvodnja v I. polletju

Iskra-Elektromehanika je planirala v prvem polletju vrednost proizvodnje 1055.738.096 din. Vendar je uspela realizirati plan z 918.685.781 din ali 92,9 %. Elektromehanika v prejšnjem obsegu pa je izdelala za 806.203.047 din izdelkov in dosegla planirano vrednost z 92,9 %.

V šestih mesecih je Elektromehanika obratovala 132 delovnih dni. Glede na izpad proizvodnje je v zaostanku za 9,3 delovnih dni. Z junijem je Elektromehanika realizirala 46,7 % od letnega plana proizvodnje.

Če primerjamo letošnje realizacijo proizvodnje z lanskoletno, vidimo, da smo fizično povečali proizvodnjo v tekočem letu za 5,2 %. V prvem polletju so posamezne tovarne dosegle naslednje rezultate:

TOZD	Izvršena proizvodnja %
ERO	100,7
ŠTEVCI	100,1
STIKALA	89,7
ATC	101,2
ATC kooperacije	17,6
TEA	119,7
TEL	106,9
MEHANIZMI	66,7
VEGA	106,7
STORITVE	309,2
SKUPAJ	92,9
INSTRUMENTI	98,5
ELEKTRONIKA	74,6
MSO	123,2
ELEKTROOPTIKA	69,2
TEN	63,4
INŠTITUT ZA PRENOSNO TEHNIKO	120,0
VSE SKUPAJ	92,9

Najbolj zaostajajo za planom proizvodnje naslednje TOZD: TEN za 36,6 %, MEHANIZMI za 33,3 %, ELEKTROOPTIKA za 30,8 %.

TEN ni v stanju dosežati predvidene naloge največ zaradi spremenjenega asortimenta. Tovarna Mehanizmov v Lipnici, ki je do sedaj pretežno delala za izvoz ni uspela prodati po planu predvidene proizvodnje. Elektrooptika pa ima težave s kooperanti, ki dobavljajo mehanske dele z zamudo pa tudi v slabi kvaliteti.

Podjetje bi pri obstoječih kapacitetah lahko dosegalo predvideno proizvodnjo. Na žalost pa je v prvem polletju v proizvodnji prišlo do občasnih zastojev, ki so bili posledica težjih pogojev gospodarjenja, predvsem zaradi pomanjkanja obratnih sredstev. Ugotavljamo, da je vedno več sredstev vezanih pri kupcih, ki vedno bolj nerodno plačujejo.

Iz TOZD orodjarna

Nehote smo kar nekam dolgo molčali o TOZD Orodjarna, zato smo se zdaj obvezali pogosteje spregovoriti tudi o tem našem, sicer maloštevilnem kolektivu, ki pa s svojo prizadevnostjo le doprinaša svoj delež k skupnim rezultatom. Tudi sami so ob tem obisku „zagorzili“, da se bodo kdaj pa kdaj oglasili s kako novico o sebi in svojem delu.

Začnimo pri številkah! Lani je tovarna orodij, sedaj ena izmed TOZD Industrije avtomatike načrtovala realizacijo v višini 17.746.000 dinarjev. Dejansko pa je dosegla realizacijo 18.477.000 dinarjev. To sicer kaže na uspešno poslovanje, saj so ob manjših stroških od načrtovanih ustvarili več, toda kljub temu je nastalo za 1.063.000 dinarjev poslovne izgube.

Vprašamo se odkod ob takem poslovnem rezultatu izguba? Odgovor je preprost, izguba je bila posledica nerealnega prikazovanja nedokončane proizvodnje v preteklih letih. Lani so v Orodjarni sklenili končati s staro prakso in so zato prikazali nedokončano proizvodnjo tako, kot so jo dejansko imeli in za dejansko realizacijo šteli le tista izdelana orodja, ki so jih naročniki zapisniško prevzeli. Seveda pa se je ob takem notranjem ukrepu nujno moralo izraziti vse tisto, kar v preteklih letih ni bilo ustrezno prikazano.

Izguba sicer ni bila visoka in dobršen del so jo sami pokrili, nepokrite je ostalo le 439.000 dinarjev. Zaradi tega kolektiv tudi ni bil prisiljen izdelati sanacijskega načrta, pač pa so povežli le nekatere ukrepe za stabilizacijo tovarne.

Za letos so v TOZD Orodjarna svoj proizvodni načrt povežali za dobrih 1.200.000 dinarjev od lanske realizacije in pri skupno 122 zaposlenih v prvih šestih mesecih izpolnili že 52,5 % letnega proizvodnega načrta, oz. ustvarili realizacijo v višini 10.374.000 dinarjev. Žal še nimajo polletne bilance, da bi določene lahko spregovorili tudi o finančnem učinku njihovega letošnjega gospodarjenja, toda ocene govore, da so tudi finančni rezultati v prvem polletju 1975 ugodni. Po dosedanjih razpoložljivih podatkih in izgledih izpolnitev

letnega proizvodnega načrta za kolektiv Orodjarne ne bo pretrd oreh, če seveda ne bo kakih nepredvidenih težav, ki vse prerade pritisnejo prav tedaj, ko bi jih najmanj želeli.

Če znova sežemo nazaj v lansko leto, ugotovimo, da jim problemov in težav ni manjkalo. Ena izmed težav, ki se je nujno odrazila na celotno dejavnost tovarne, je bila vsekakor zamenjava vseh vodilnih delavcev v prvem polletju. Svoj vpliv je nadalje prav gotovo imela tudi reorganizacija ZP v industriji. TOZD Orodjarna je ob prehodu v industrijo avtomatike nedvomno, tako kot druge, imela nekaj začetnih težav, saj vsaka reorganizacija, zlasti pa tako korenita, rabi nekaj časa, da se stvari utečejo kot je želeli.

Problem, ki jih je pestil že lani, nič

pa tudi letos, je oskrba z materialom. Tega sicer ne potrebujejo veliko, ker je pri njih pretežno del vložnega dela, toda, kolikor rabijo, so to le plemenita jekla v najširšem izboru, hkrati pa v manjših količinah, zaradi česar se pač ne morejo oskrbovati direktno pri železarnah, pač pa iz trgovske mreže, kar je teže in tudi dražje.

Strokovni kader je v orodjarstvu še vedno zelo konjunkturen in, če ga hočeš imeti dovolj, ga je treba ustrezno nagraditi. Tega v Orodjarni žal še ne zmorejo, delno pa je morda nekoliko odročna lokacija tudi sokrija za obstoječo fluktuacijo strokovnih delavcev, oz. za prepočasen pritek novih. Nič bolje pa ni s pridobivanjem potrebnih sodelavcev na režijska delovna mesta, saj še vedno nimajo zasedenih vseh najnujnejših mest.

Vsekakor pa delovni kolektiv Orodjarne vlagajo vse svoje napore v to, da bi čimprej dosegel notranjo konsolidacijo in si s tem zagotovil boljše pogoje za solidno gospodarjenje. Želimo jim, da bi v tem v okrilju industrije avtomatike tudi čim bolj uspeli.

J.C.

Rdeča luč za prodajo anten

„S poslovanjem v prvem polletju letošnjega leta vsekakor nismo zadovoljni,“ nam je takoj ob začetku našega razgovora zatrdil direktor TOZD Antene na Vrhniki ing. Franc Fefer. „Prodaja naših izdelkov, se je ustavila, zaloge se kopičijo, nimamo ustreznih skladiščnih prostorov, primanjkuje nam finančnih sredstev, kadrovske težave – to so glavni problemi, s katerimi se srečuje naš 103-članski kolektiv.“

Vrhniki kolektiv je v prvem polletju letošnjega leta prodal za 8.214.713 din blaga, ali za 22,7 % več kot v enakem obdobju lanskega leta, vendar pa je dohodek znašal samo 2.773.690 din in je bil za 4,3 % manjši kot dohodek v prvem polletju 1974.

Še bolj zaskrbljujoč pa je podatek, da so letos v Antenah ustvarili samo 161.616 din ostanka dohodka, lansko prvo polletje pa je bil ta kar 798.612 din. Ob tem naj dodamo, da je bil planirani dobiček 1.604.300 din in so ga torej izpolnili komaj 10 %. Bolj zado-

voljivo pa je stanje na področju osebnih dohodkov, saj znaša povprečni osebni dohodek kar 2.622,44 din in sedaj le še malo zaostajajo za republiškim povprečjem. Še konec lanskega leta so bili osebni dohodki nenormalno nizki, le 1902,82 din.

„S prodajo naših izdelkov smo bili letos v prvem četrtletju izredno zadovoljni, v drugem četrtletju pa se je kar naenkrat ustavilo. Vzroka za to še nismo našli, saj nimamo izdelane res dobre raziskave tržišča. Verjetno je na zmanjšano prodajo precej vplivala tudi ukinitve kreditov za televizijske sprejemnike, pa tudi jugoslovanski trg je s TV antenami že dokaj zasičen, saj jih poleg nas proizvajajo še v Elradu v Gornji Radgoni in v tovarni Tesla. Na zmanjšano prodajo pa je prav gotovo vplivala tudi manjša kupna moč prebivalstva.“

Tako sedaj pritiskamo na prodajno službo pri branžni organizaciji široke potrošnje, naj prodajo skuša vsaj malo pospešiti, pa kaj, ko smo sredi poletja, časa, v katerem ljudje antene ne kupujejo. Tako se vedno bolj bojimo, da načrtovanih 135.000 kosov televizijskih anten ne bomo prodali in da nam bodo obležale v skladiščih.

S tem pa se odpira spet nov problem, problem skladiščnih prostorov. Le teh nimamo dovolj, saj smo pred reorganizacijo vse izdelke prodali Iskra Commerciju tako, da zalog ni bilo. Sedaj pa smo zapolnili že prav vse prostore tako, da bomo morali kmalu prenehati s proizvodnjo, če prodaja ne bo vsaj za silo stekla.

Izhod iz tega položaja vidimo edino v možnosti, da proizvodni program delno spremenimo in začnemo proizvajati poleg anten še nekatere artikole, ki bi šli dobro v prodajo. Tako smo že ponovno začeli proizvajati stikala in iskalce cevi, ki smo jih pred vstopom v ZP Iskra že proizvajali, pa nato opustili. Naših anten namreč ne moremo plasirati na tujem trgu, saj so naše cene previsoke in zato nekonkurenčne, predvsem zaradi izredno dragega reprodukcijskega materiala. Tako na jugoslovanskem trgu cena aluminiju neprestano raste, na svetovnem pa pada. Kako pa naj bomo potem konkurenčni, če pa je aluminij glavni material za izdelavo anten,“ nam je pripovedoval Franc Fefer. „Pod ceno pa tudi na tujem trgu ne bomo prodajali, saj bi nas to vodilo v izgubo.“

V tovarni antenskih naprav na Vrhniki imajo precejšnje probleme tudi s kadri. Ze tri leta iščejo računovodjo, pa jim ga še do danes ni uspelo najti tako, da ta dela še vedno opravlja honorarni računovodja. Kot pravijo, je Vrhnika preblizu Ljubljane, da bi bili Vrhniki prisiljeni doma iskati zaposlitev, osebni dohodki v Antenah pa tudi niso toliko vabljivi.

F. Kmetič

V Šolskem centru Iskre zadovoljni z vpisom

V Iskrinem šolskem centru so zaključili vpis na Poklicni in Tehnični srednji šoli. Z vpisom so zadovoljni, saj je bil odziv na razpis za poklicne šole zelo dober, tak kot že dolgo ne. Zadnja leta je bilo zanimanje za poklicne šole majhno, lani in letos pa se je položaj močno izboljšal. Že lani so bila skoraj vsa učna mesta po tovarnah oddana, letos pa je bilo še bolje.

Za ilustracijo nekaj števk: Elektromehanika je razpisala 90 štipendij za poklicne šole – sprejetih je bilo 85 učencev. V Otočah so razpisali 10 mest in sprejeli 8 učencev, TIO Lesce – 13 razpisanih in 2 sprejeta, Železniki 12 razpisanih in 11 sprejetih, Reteče 4 razpisane in 4 podeljene štipendije. Skupno je bilo razpisanih 129 učnih mest za Iskrine delovne organizacije, sprejetih pa je bilo 110 štipendistov za Poklicno šolo.

Toliko ob prvem razpisu. Jeseni bo ponoven vpis in upajo, da bodo zasedli še ostala razpisana mesta.

Izbira je bila stroga in strokovna. Glavno besedo pri vpisu je imel psiholog, ki je na podlagi testov določal, kdo je sposoben za poklic, za katerega se želi vpisati in kdo ne. Precejšnjemu številu kandidatov so svetovali vpis na

drugo šolo, ali za drug poklic, kot se je odločil kandidat sam. Razumljivo. Mladi želijo velikokrat po nasvetu staršev, ali koga drugega v poklic, ki zanj nimajo vseh potrebnih sposobnosti. Zato je prav, da ob pomoči psihologov in pedagogov najdejo pot v poklic, kjer bodo lahko naredili največ in v delu našli samega sebe.

Še hujša selekcija je bila na Tehnični srednji šoli v Iskrinem centru. Sprejeli so samo odličnjake in nekaj prav dobrih, saj je število kandidatov daleč presežlo razpisana in razpoložljiva mesta ŠCI. Utrnila se je marsikatera solza, ko ni bilo mogoče sprejeti vseh. Tudi na tej šoli je psiholog povedal svoje mnenje – odločal pa je tudi uspeh v osemletki.

Ob vpisu v Iskrinem Šolskem centru se vsiljuje misel o gradnji nove šole. Koliko več bodočih strokovnih sodelavcev bi lahko vzgojili in koliko več bi lahko nudila šola v primernih prostorih in ob primerni opremljenosti. Vprašanje gradnje nove šole je z leta v leto bolj pereče, kot so tudi zahteve po strokovnih delavcih. Zato bo počasi le treba misliti, da bi nehali graditi v sejnih sobah in začeli na Zlatem polju, kjer imamo rezerviran prostor za krvavo potrebno novo šolo.

Montaža sobnih televizijskih anten.

Srečanje organizacij članov ZB

Aktiv ZB NOVJ IC ima pristrčne in tovariške stike s pobrateno organizacijo ZB Golo – Zapotok ter se je tudi letos udeležil proslave v počastitev krajevnega praznika KS Golo – Zapotok.

19. marca je minilo 33 let odkar so Italijanski fašisti požgali vasi v tem kraju, prebivalce izgnali, može in fante iz Golega pa odpeljali v taborišča Renicci in Gonars. Po nekaj mesecih so izgnancem dovolili vrnitev na požgane domove. Zaradi sodelovanja s partizani, ki so se zadrževali v bližnjih gozdovih, so zopet prihrumeli fašisti, pobrali može in fante in jih postrelili kot talce 23. julija, in to iz Zapotoka 14 in isti dan iz Škrilja 12 talcev. Ostale iz Škrilja pa so odpeljali v taborišče na Rab. Iz tega kraja je bilo precej partizanov v Krimskem odredu, iz katerega je pozneje nastala brigada Ljuba Šerčerja. Sodelovanje in stiki s partizani niso prenehali kljub okupatorjevemu terorju, saj je bila na Golem 15. septembra 1943. leta formirana še ena udarna brigada „Ljubljanska“ imenovana. Zaradi takega sodelovanja z borci so 29. 11. 1943. leta ponovno zagoreli zasilno obnovljeni domovi – veliko je bilo gorja vsa štiri leta vojne. Saj so na požganih domovih ostale večinoma žene z nedoraslimi otroki in starčki ter vedno v strahu za življenje. Po težko priborjeni in dočakani svobodi, katero 30. obletnico praznujemo prav letos in s katero je povezana tudi 'a

proslava krajevnega praznika, je ljudi čakala velika naloga. Malo borcev in taboriščnikov se je vrnilo na svoje domove. Tako je bilo zopet večje breme za obnovo na vdovah in mladoletnih otrocih. Niso ostali samo pri obnovi, saj je leta 1952 zagorela električna luč v vseh okoliških vaseh.

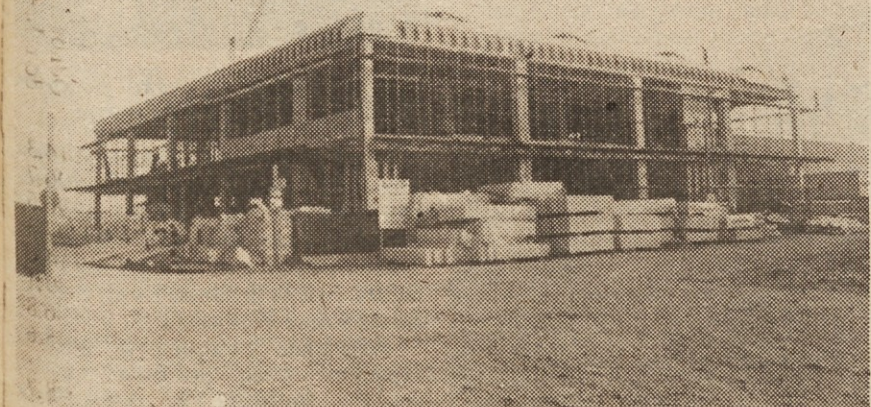
Pozabili pa niso tudi na žrtve za svobodo, saj so jim v istem letu postavili spominsko obeležje ter se jim vsaj nekoliko oddolžili. Sedaj pa napeljujejo vodovod.

To je v kratkem zgodovina junaških ljudi iz bližnje okolice Ljubljane.

Na tem srečanju so naši in njihovi borci izmenjali spomine in se zmenili, da bodo člani aktiva ZB NOVJ IC skupaj z borci iz tega kraja šli na pohod in obiskali nekatera mesta iz NOB.

Razboršek Ivo

**DOPIŠUJTE
V ISKRO**

Takšen je pogled na gradbišče na Stegnah, kjer dobiva vse bolj konkreten videz nov proizvodni objekt TOZD avtomatskih in varilnih naprav.

Obiskali smo Industrijo EMO Celje — TOZD Kontejnerji

Temeljno organizacijo kontejnerji EMO-KONTEJNER sem prvič obiskal pred slabim letom dni. Takrat sem bil dvakrat presenečen, in sicer nad čudovito proizvodno dvorano ter nad praznino, ki je zijala v njej: majhna skupina delavcev je nekaj delala okoli dveh lesenih kontejnerjev, vse pa je bilo bolj podobno srednje dobri kubistični šali: velik in lep prostor, v njem pa dva lesena zaboja.

Toda leto dni je lahko izredno dolgo obdobje, lahko prinese mnogo novega, lahko povsem spremeni potek dogajanja. In to se je zgodilo prav v TOZD kontejnerji. Med obiskom, katerega cilj je bila tale reportaža, sem bil spet presenečen, toda tokrat pozitivno.

V veliki dvorani ni več, skoraj bi lahko rekel, kvadratnega metra prostora, vse mrgoli, stroji udrihajo po jeklu, varilni aparati bruhaajo snope iskric — oddelek kontejnerjev je zaživel.

Ko sem zvedel za vzroke te spremembe, sem se nehote spomnil na

enakopravno vključujeta v mehanizem Iskrine proizvodnje.

Pobude, da bi v EMO začeli izdelovati kontejnerje so se začele rojevati pred petimi leti. Glavni predlagatelji so bili takratno vodstvo tovarne, organizacije Inex, nekateri zunanji faktorji in partner iz ZDA. Ob tem velja zapisati, da je TOZD kontejner še vedno tovarna v ustanavljanju s posebnim poslovnim odborom, v katerem so zastopana tudi INEX in EMO.

Prvotni koncept je predvideval proizvodnjo tako imenovanih play wood kontejnerjev, to je kontejnerjev, sestavljenih iz jeklenega ogrodja, v katerega so vstavljene lesene plastificirane plošče. Z ameriškim partnerjem je EMO sklenil pogodbo, na osnovi katere bi jim dal partner tehnologijo, odkupil bi celotno proizvodnjo ter poskrbel za material.

Ideja je bila vsekakor vabljava, s posojilom pa jo je podprla tudi Ljubljanska banka.

Prve prototipe kontejnerjev so zgradili že leta 1971. Proizvodnja se je

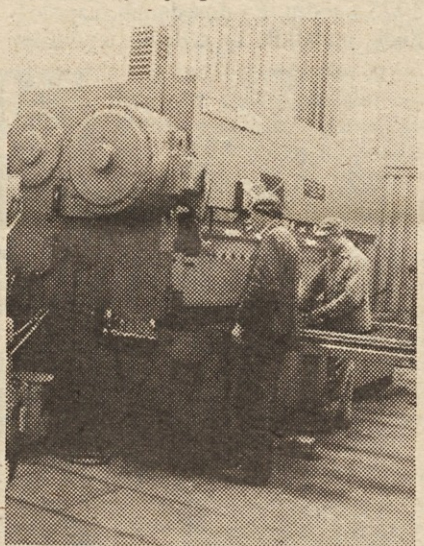
organizirati dobavo materiala po prvotnem konceptu, sama proizvodnja za EMO ni bila tako zanimiva kot je kazalo sprva, med drugim pa tudi material, ki ga je pošiljal partner ni odgovarjal predpisom mednarodnih kontrolnih institucij.

Karl Pušnik, Pavle Jerman, Tone Pintar, Tine Breznik in drugi montirajo ogrodja kontejnerjev.

Zaradi vsega tega so v EMO več kot leto dni iskali dodatne rešitve, druge možnosti za proizvodnjo kontejnerjev, medtem pa tudi druge proizvodne programe, ki bi morebiti zamenjali proizvodnjo kontejnerjev.

Sredi lanskega leta jim je uspelo skleniti posel z uglednim zahodno-nemškim podjetjem Transporttechnik iz Hamburga, za katerega izdelujejo zdaj kontejnerje po načelu „lohnar-

Branko Bene in Miroslav Turniški delata na sodobnih mehanskih škarjah, ki režejo do 12 m/m debelo pločevino.

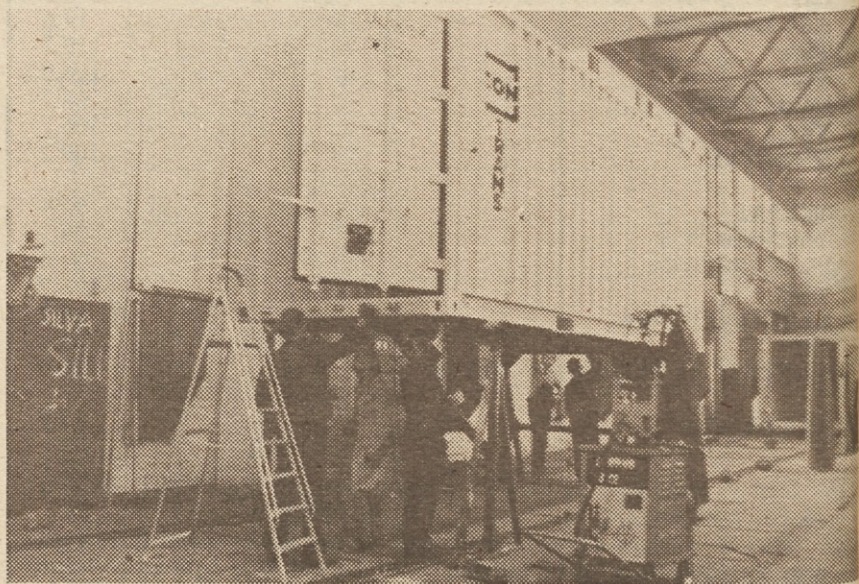
beit“. To pomeni, da jim nemški partner dobavlja ves material in plača tehnološko potrebno delo.

Iz, lahko bi rekli lesenih playwood kontejnerjev, so se po podpisu te pogodbe preusmerili v proizvodnjo jeklenih kontejnerjev. Le-to zdaj izdelujejo že dobre pol leta. Seveda pa ta preusmeritev ni bila tako lahka, kot bi si jo nepoučeno zamislili na prvi pogled: spremeniti je bilo treba proizvodno tehnologijo, preučiti delavce na novi proizvodni proces, preurediti in prirediti je bilo treba površinsko zaščito itd.

Prav s površinsko zaščito so imeli in še imajo veliko problemov. Po prvotnem konceptu bi ogrodje playwood kontejnerjev pocinkali, jeklene kontejnerje pa je treba v celoti peskati in nato lakirati.

Drago Ozvetič, Milan Šavković in Ivan Tepeš montirajo tla in tesnilne gume.

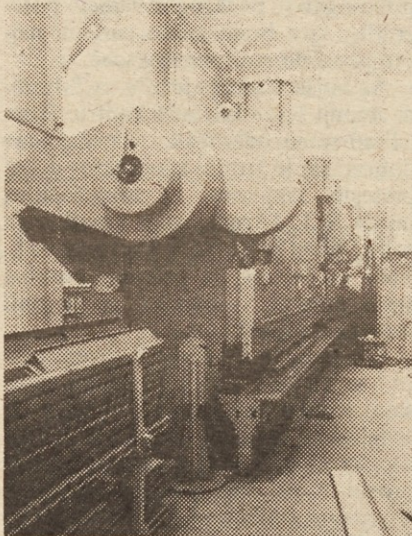

Končna kontrola kontejnerja mora biti zelo natančna.

Izdelovanje jeklenih kontejnerjev je precej bolj zamotano in zahtevno od playwood kontejnerjev, poleg vsega pa je nemški partner izredno zahteven glede kakovosti izdelkov.

Kot že rečeno, je bil prehod izredno težak, predvsem zaradi spremembe tehnološkega postopka. Kljub pohvalam, ki jih slišijo v EMO na račun svojih novih izdelkov, pa se dobro zavedajo, da proizvodnje še niso v celoti osvojili, prepričani pa so, in to upravičeno, da bo v kratkem steklo tako kot bi moralo.

V TOZD kontejnerji je zaposlenih okoli 250 delavk in delavcev. Zaradi posebnosti pa tudi težavnosti dela so v tej organizaciji zaposleni predvsem moški. Največ je varilcev, precej pa je tudi vlagalcev, rezalcev in monterjev.

Ogromna stiskalnica za dvojno upogibanje lahko upogiba tudi do 12 m doleže kose.

Proizvodnjo kontejnerji bi lahko razdelili na naslednje faze:

- izdelava in oblikovanje profilov
- izdelava sestavnih delov
- sestavljanje in „oblačenje“ kontejnerjev

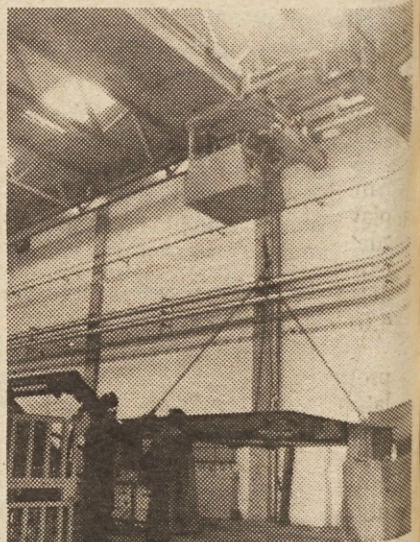
- peskanje in lakiranje
- končna montaža poda, tesnil, nalepk
- prevzem

Za izdelavo kontejnerjev uporabljamo različno debelo pločevino, in sicer od 1,5 do 10 milimetrov. Ogrodje je na robovih sestavljeno iz debele pločevine in jeklenih odlitkov, tla pa so iz posebnih vezanih plošč.

Ko sem slikal posamezne faze proizvodnega postopka, me je eden od številnih varilcev opozoril, da je on atestiran varilec. Šele med pogovorom z v.d. direktorjem TOZD kontejnerji Zoranom Tratnikom sem zvedel, da morajo varilci v tej temeljni organizaciji izpolnjevati posebne zahteve, ki jih predpisujejo prevzemne ustanove, kajti v nasprotnem primeru ne smejo delati na kontejnerjih.

Vsekakor je ročno električno varjenje ob zaščitnem plinu ogljikovemu dioksidu izredno težavno pa tudi zamudno. Eden glavnih ciljev, ki so si jih ravno zaradi tega zastavili v EMO, je nakup posebnih avtomatičnih varilnih aparatov. Uporabili bi jih pri varjenju stropov, sten in skeleta, seveda pa vsega le ne bodo mogli avtomatizirati.

Izredno zahtevno je tudi lakiranje, pred katerim morajo vso jekleno „škaflo“ še dobro opeskatati. Lakirajo s posebnim PVC lakom. Po končni

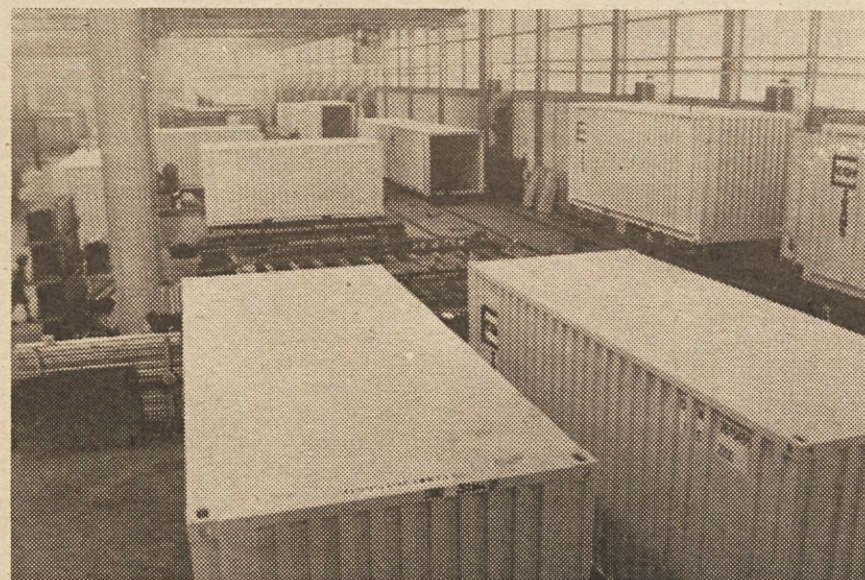

Andrej Šnajder in Mirko Bukovšek izdelujeta okvirje za kontejnerje.

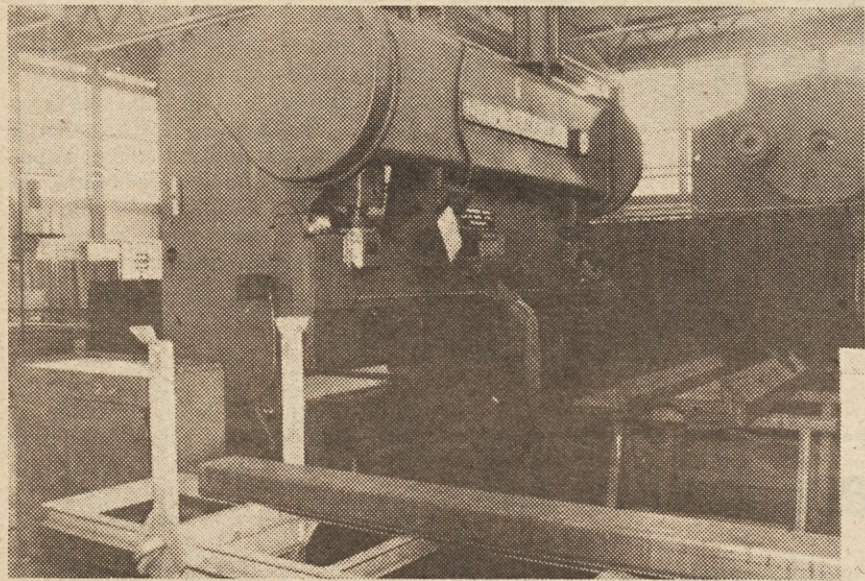
montaži je na vrsti izredno zahtevni predvsem kontejner. Vsak kontejner mora prevzeti in potrditi solidnost izdelave organ kontrolne institucije. Takšne ustanove so npr. pri nas Jugoregister, ali pa Britanski Lovd, Nemški Lovd, Bureau Veritas itd.

Prevzemni postopek je izredno zapleten — od potrditve načrta, izdelave prototipa in preizkušanja prototipa, preko preučitve tehnološkega postopka do podrobnega pre-

(Nadaljevanje na 5. strani)

Panorama montažnega dela proizvodne dvorane.

Na upogibni, 200 tonski stiskalnici delata Vlado Vrhovski in Jakob Naglič.

Ličarja Franci Smeh in Boris Zelenjak med ličanjem.

Tovarno polprevodnikov v Trbovljah in na njihov „program Knapič“. Glede določenih stvari je podobnost med kontejnerji in polprevodniki precejšnja. K sreči pa sta oba kolektiva prebrodila „prirojeno“ krizo in se zdaj

začela v provizorični dvorani, v kateri zdaj izdelujejo Enoterm radiatorje. Tam so leto pozneje izdelali tudi že prvih 200 playwood kontejnerjev ter s polno paro gradili novo tovarniško poslopje. Le-to je bilo dograjeno pred dvema letoma.

Ščasoma so v EMO spoznali, da ponudba ameriškega partnerja le ni tako ugodna, in sicer iz več razlogov: partner iz ZDA ni bil sposoben

Gotovi kontejnerji čakajo na transport h kupcem.

Kulturno-prosvetna dejavnost v Iskri

Združeno podjetje Iskra na dan borca (4. julija) proslavlja svoj praznik – dan Iskre. Vsako leto to proslavo organizira druga delovna enota (TOZD ali tovarna). Pred petimi leti so se na tej proslavi pojavili tudi likovniki ZP Iskra. Od tedaj naprej so redno vsako leto razstave. Doslej so bile v Kranju, Horjulu, Sežani in Celju. Organizacija teh razstav je bila pomembnejša in na teh razstavah niso razstajali vsi likovniki. Vseskozi je bila prisotna želja likovnikov, da se organizirajo in da skupno nastopajo. Letos se je ta dolgoletna želja realizirala, ko je tov. Razboršek meseca marca sklical vse likovnike ZP Iskra na dogovor o ustanovitvi društva likovnikov ZP Iskra, katerega se je udeležilo 20 ljubiteljev likovne umetnosti iz Ljubljane, Kranja, Naklega, Horjula, Reteč, Sežane, Šentjerneja in Višnje gore.

Dosedanje razstave so pokazale, da imamo v ZP Iskra talentirane likovnike amaterje, ki se po kvaliteti in tematici in sicer slogu razlikujejo. Vsak likovnik dela v svojem kraju in se pod različnimi pogoji razvija. Zato je nujno potrebno osnovati društvo, ki bi poleg organizacijskega dela, pomagalo tudi v izpopolnitvi svojih članov. Spročena in tovariška razprava na

tem zborovanju je pokazala, da si mnogi v ZP Iskra želijo ustanovitve likovnega društva, ki bi delovalo v okviru sindikata ZP Iskra.

Društvo bo imelo mentorje, akademsko izobražene tovariše, člane ZP Iskra. Ker so med likovniki tudi taki, ki se ukvarjajo s kiparjenjem in dekorativno oziroma krasilno umetnostjo, bo več mentorjev in to akademski slikar, akademski kipar in dipl. ing. arhitekture. Vodstvo in mentorji društva bi imeli nalogo organizirati razstave, vršiti selekcijo del za razstave, organizirati srečanje likovnikov in predavanja o umetnosti in tehnologiji, voditi diskusije in tovariško medsebojno kritiko. Iskrena in dobronamerna kritika posameznikov bi pomagala avtorjem pri nadaljnjem delu. Vsakdo misli, da je njegovo delo dobro – zato kritika in nepristransko ocenjevanje nikakor nista odveč. So pa tudi taki, ki se iz različnih razlogov ne pojavljajo, ne pokažejo, kaj delajo v prostem času in ne razstavlajo svojih del. Razstava je za nekatere nekaj posebnega – skromni in nesigurni s strahom gledajo nanjo in tako ostajajo anonimni ali pa opustijo svojega konjička. Škoda, da na ta način usahne talent in se začne tak tovariš izgubljati. Interne razstave in ostalo delo društvu bi tudi take aktiviralo in jim hkrati dalo možnost, da svoj prosti čas izkoristijo čim koristneje.

Na teh razstavah bo vsak dobil priznanje, da je razstavljal, ker mu je to referenca in spomin na to razstavo.

Poleg mentorjev iz ZP Iskra, naj bi društvo za stalno ali občasno angajiralo znanega akademskega likovnega umetnika, ki bi imel nekaj predavanj in bi eventualno vodil po razstavah.

Na zborovanju likovnikov je bil izvoljen začasni upravni odbor v naslednji sestavi: Ivan Razboršek, Štefan Horvat in Milica Rajacić z nalogo, da pripravi osnutek statuta društva in predlog okvirnega programa dela.

Osnutek statuta in okvirjenega programa dela je tov. Razboršek napisal in ga bo v kratkem poslal vsem članom društva na pregled in eventualno dopolnitev. Statut med ostalimi predvideva, da bo vsaka TOZD in tovarna imela svojo sekcijo likovnikov, delegat te sekcije pa bo član širšega upravnega odbora oz. skupščine društva.

Okvirni program dela predvideva organiziranje predavanj, obiske razstav in kolonij.

Kolonije lahko organizirajo posamezne tovarne ali TOZD, s tem da plačajo dnevnic in nočnico, ter prevozne stroške vsem udeležencem. Kolonija bi trajala teden dni. Vsak udeleženec te kolonije podari organizatorju eno kvaliteto delo.

Ko bo dograjen vhod v PPC, bo organizirana stalna prodajna razstava likovnikov ZP Iskra. Ta razstava bo imela predvsem namen pokazati, s čim se vse ukvarjajo likovniki v prostem času. Likovnikom, predvsem iz odročnih krajev, bi omogočili prodajo njihovih del, da bi tako krili svoje materialne stroške. Ta razstava bo pod vodstvom upravnega odbora in mentorjev, da bi kvaliteta bila na višini in da ne bi prešla v komercializacijo oz., da bi cene bile realne in tako ta dela dostopna članom našega kolektiva. Taka razstava bi omogočila afirmacijo likovnika in ga spodbujala k vse boljši kvaliteti.

To zborovanje je pokazalo, da je treba nujno ustanoviti društvo in začetni načrti delom.

Letošnja razstava likovnikov v počastitev praznika dneva borca – dneva Iskre, 25-letnici tovarne TV sprejemnikov na Pržanu in 30. obletnici osvoboditve, ki je bila v izlozbi industrijske prodajalne, je pokazala, da ZP Iskra ima zares dobre in talentirane likovnike. Na tej razstavi je razstajalo 20 likovnikov s 46 deli, in to:

Ing. Čampa Lojze iz Ljubljane
Čuvan Viktor iz Celja
Ing. Dular Alojz iz Ljubljane
Goričanec Martin iz Kranja
Greben Drnovšek Helena iz Ljubljane
Gruden Martin iz Ljubljane
Horvat Štefa iz Višnje gore
Hrovat Dane iz Celja
Kač Miha iz Ljubljane
Kavčič Marko iz Horjula
Knez Mirko iz Celja
Lavrič Boris iz Kranja
Miklavžin Anton iz Šentjerneja
Mišič-Malovrh Jasna iz Ljubljane
Ing. Pogačnik Jože iz Ljubljane
Radojčić Mladen iz Kranja
Razboršek Ivan iz Ljubljane
Škaj Bernard iz Reteč
Tavčar Vojko iz Sežane
Vovk Janez iz Naklega

Letos je predvidena za dan armije (22. decembra) razstava na temo NOBJ.

V začetku septembra je predviden občni zbor likovnikov ZP Iskra, na katerem bo osnovano društvo.

Doslej se je prijavilo 30 likovnikov, ki bi želeli biti člani tega društva.

Odbor za medsebojna razmerja ISKRA – INDUSTRIJA ZA AVTOMATIKO TOZD ORODJA, LJUBLJANA, Stegne 15, objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. ANALITIK
2. TAJNICA DIREKTORJA
3. ADMINISTRATOR V SEKTORJU PROIZVODNJE
4. REZKALCA
5. SKOBLAR
6. NASTAVLJALEC – VZDRŽEVALEC ORODIJ
7. KALILEC
8. SKLADIŠČNI DELAVEC

Pogoji pod:

1. 1. stopnja ekonomske fakultete in 3 leta delovnih izkušenj
2. Srednja ekonomska ali administrativna šola in 2 leti delovnih izkušenj
3. 2 letna administrativna šola in 2 leti delovnih izkušenj
4. 1 PKŠ in 4 leta delovnih izkušenj in 1 VKV rezkalec in 4 leta delovnih izkušenj
5. PK delavec in 2 leti del. izkušenj
6. PKŠ orodjar in 4 leta del. izkušenj
7. PKŠ kalilec in 4 leta del. izkušenj
8. priučeni delavec

Nastop dela je možen takoj ali po dogovoru. Interesenti za zaposlitev naj vložijo pismene ponudbe ali se osebno zglasijo v splošnem sektorju ISKRA – INDUSTRIJA ZA AVTOMATIKO TOZD ORODJA, LJUBLJANA, STEGNE 15. Objava velja do zasedbe delovnih mest.

Naši likovniki so dokazali zadovoljivo raven svojih stvaritev.

V ZP Iskra ostala kulturno-prosvetna dejavnost nastaja stihjsko in se je razvijala individualno po posameznih delovnih enotah, brez koordinacije in medsebojnega sodelovanja. Tako neplansko in nekontrolirano individualno delo posameznih grup je obsojeno na životarjenje, brez prave strokovne in finančne pomoči. Zato bo tem dejavnostim posvečena večja pozornost in prizadevanost, da vzgojno in rekreacijsko delujejo na naše delavce in jim dajo možnost pravilno in koristno koristiti svoj prosti čas. To bomo dosegli samo z organiziranim delom, zato bo pri sindikatu ZP Iskra osnovana komisija za kulturno-prosvetno dejavnost, ki bo imela naslednje sekcije: likovno (ona bo že prerasla in postala društvo), pevsko, glasbeno, dramsko, literarno, recitatorsko, folklorno, plesno, zbirateljsko, filatelistično, foto, šahovsko, itd.

Komisija bo imela skupščino in mentorje. Skupščina bo sestavljena iz upravnega odbora in vodij posameznih sekcij na terenu. Skupščina se bo sestajala po potrebi in postavljala plane dela v sekcijah in skupnih nastopih. Sklepe skupščine in tekoča dela realizira komisija oz. njen upravni odbor. Taka oblika bo omogočila enotno delovanje in nastopanje, vodenje in usmerjanje ter plansko financiranje – to pomeni, da se bo

kulturno-prosvetna dejavnost odvijala pod vodstvom sindikata, ki obenem daje dotacije.

Ko se bo posamezna sekcija številčno in organizacijsko ojačala, lahko postane društvo – kot je to že likovno društvo.

Tak način dela bo kompleksno in organizirano razvijal in dvigal kulturno-prosvetno raven delovnega ljudstva ter omogočil in pomagal slehernemu članu kolektiva ZP Iskra pravilno in koristno izkoristiti svoj prosti čas. Tako razgledan in aktiven se lažje vključuje tudi v politično delo ter povezuje vse te dejavnosti v splošni napredek našega naroda. Sedaj, ko imamo možnost razvijati in negovati vse dediščine oz. oblike kulture, moramo to izkoristiti in z organiziranim delom vse bolj poglobljati in težiti k množičnosti. Samo tako se bomo lahko uprli vsem tujim vplivom, bodisi v kulturi ali politiki in postali močnejši in enotnejši.

Želja po kulturno-prosvetnem udejstvovanju se vidi v samorastniških in posameznih delovnih grup po TOZD in tovarnah ZP Iskra. Ta žarišča in entuziazem posameznikov in grup se mora razširiti ter omogočiti pravilno delovanje in razvoj.

Razboršek Ivan

Pogled v Iskrino izložbo za časa razstave naših likovnikov.

OBISKALI SMO INDUSTRIJO EMO CELJE – TOZD KONTEJNERJI

(Nadaljevanje s 4. strani)

gleda samega kontejnerja. Pregled samega kontejnerja traja več kot pol ure.

Pomemben člen pri potrditvi in prevzemu je vsekakor izredno sodobna preizkuševalnica. Postavili so jo hkrati s proizvodno dvorano in je edina v Jugoslaviji, njene storitve in rezultate pa priznajo evropske kontrolne institucije. V Emovi preizkuševalnici opravljajo preizkuse tudi za druge jugoslovanske proizvajalce kontejnerjev.

V TOZD Kontejnerji se lahko tudi pohvalijo z najdaljšo pocinkovalnico v Jugoslaviji. V njej lahko pocinkajo do 2 toni in pol težke izdelke, dolga pa je 12 metrov – globoka 3 metre.

V pocinkovalnici, ki je bila prvotno namenjena za cinkanje ogrodij playwood kontejnerjev, opravljajo zdaj storitve predvsem za zunanje naročnike. V njej je zaposlenih 20 delavcev, ki na leto pocinkajo od 4.000 – 5.000 ton izdelkov.

Za tako imenovano „lohnaribait“ proizvodnjo so se v EMO odločili, lahko bi rekli, zavestno. Vso proizvodnjo prodajo Transporttehniki iz Nemčije, ki je trenutno najugodnejši kupec. Z njim imajo tudi poseben dogovor o poslovno-tehničnem sodelovanju.

Na tem področju se povezujejo tudi z jugoslovanskimi proizvajalci kontejnerjev, predvsem Tovarno vagonov Kraljevo in sarajevskim „VASO MISKIN“ Crni. Z njima imajo dogovor o skupnem nastopu proizvodnje kontejnerjev za SZ oz. države članice SEV.

Kontejnerji so vsekakor zanimivi izvozni artikel, vendar komercialno samostojno ne morejo nastopati zaradi visokih cen domačega ali uvoženega materiala. Razumljivo je, da bi raje nastopali sami, saj so za to popolnoma usposobljeni in tudi sposobni: imajo lastno konstrukcijsko, tehnološko in prototipsko skupino, preizkuševal-

nico, proizvodnja je dobro stekla itd., toda kaj, ko pa je material tako drag.

Cene kontejnerjev so enotne na svetovnem trgu, zato kupca prav nič ne zanimajo težave, s katerimi se bori ne proizvajalci; za takšno in takšno ceno rabi le dober kontejner.

Struktura cene kontejnerja je približno takšna: 70 % je vrednost materiala in le 30 % so izdelovalni stroški. Ni težko izračunati, zakaj si EMO in drugi jugoslovanski proizvajalci kontejnerjev prikrajšani pri izvozu in zakaj ne morejo biti konkurenčni. Jugoslovanska pločevina je za 40 % do 50 % dražja kot zunaj, kot že rečeno pa je znašal delež vrednosti materiala v celotni ceni kontejnerjev kar 70 %.

Še nekaj jih pri tej „konkurenčnosti“ boli v EMO. Zahodnoevropske države z urejeno zunanjetrgovinsko politiko in različnimi bonitetami skrbijo za izvoz izdelkov svojih proizvajalcev kontejnerjev, pri nas pa niso nikomur nič mar izvozni problemi domačih proizvajalcev. No, vsaj pred kratkim je še bilo tako.

V EMO bi radi letos izdelali okoli 2.000 kontejnerjev, vendar se bojijo, da tega okvirnega načrta ne bodo mogli uresničiti prevsem zaradi pomanjkanja delavcev in zaradi nedograjnosti proizvodnega procesa.

Prav pomanjkanje delavcev je v TOZD Kontejnerji med najbolj perečimi. Celjski bazen je glede delovne sile že povsem izčrpan, zato so se odločili, da bodo vozili ljudi od zunaj. Trenutno imajo takšen prevoz organiziran za delavce iz Krapine in Jurkloštra.

Kljub omenjenim problemom, je pred TOZD Kontejnerji gotovo lepa prihodnost. Uveljavili so se že, imajo sposoben kader, imajo najodobnejše stroje, edini v EMO imajo jedilnico, imajo tudi lepe spremljajoče objekte, torej vse, kar potrebujejo za normalno in razširjeno proizvodnjo.

Lado Drobež

Srečanja z brigadirji v Dražgošah

Pesem krampov in lopat vrlih brigadirjev na Dražgošah.

Legendarne Dražgoše se tiho stiskajo pod zanjimi obronki Jelovice. Kopale so se v soncu, ko smo jih obiskali sredi priprav na centralno proslavo dneva vstaje. Vse se je gibalo.

Najbolj živahni pa so bili brigadirji mladinske delovne brigade Jožeta Gregorčiča, ki je pripravljala teren za spomenik herojski dražgoški bitki.

Brigadirji iz vse Gorenjske in Zasavske so vihteli krampe in lopate, samokolnice so pa v posmeh sodobni tehniki držale tako hiter tempo, da je bilo veselje pogledati.

„Kako gre“, vprašam Litijana, ki je kopal jamo za temelj pod spomenikom.

„Skale so trde, karjole so težke, življenje pa sladko“, mi je odgovoril in se spet sklonil k delu.

Brigada je na delu že nekaj časa. Vso okoliško mladino je aktivirala. Zlasti pa je bilo lepo srečanje z mladi mi v Iskri v Železnikih. Brigadirji so spoznali delo in poslovanje tovarne, delo mladinske organizacije in samoupravnih organov. Ogledali so si tudi izdelke tovarne in proizvodnjo. Mladinci iz tovarne so obiskovalce toplo pozdravili kar pri strojih.

Srečanje pa to pot ni bilo edino, saj so mladi iz Elektromotorjev bili kar stalni gostje v Dražgošah. Tako je brigado obiskal predsednik mladine, predsednik DS Industrije široke potrošnje in še drugi mladinci.

Delo plementi človeka. Fraza – pogostokrat izgovor v prazno, toda v mladinskih delovnih brigadah to ni fraza. Mladi so to dokazali. KY

Sem in tja po naši banjaluški filiali

V družini Iskrinih filijal, širom po Jugoslaviji, je med mlajšimi tudi tista v Banja Luki. V tej mladi in potentni ekipi, ki šteje 20 ljudi (6 v filiali, 8 v servisu in ostali v trgovini) vladajo zavzetost, ambicija pa tudi ponos, da pripadajo Iskrinemu imenu. Komaj dobrih pet let je minilo, odkar so začeli delati kot samostojna filiala. Na začetku so prodali le za kakih 300 starih milijonov Iskrinega blaga na svojem območju, lani pa so že presegli 8 milijard. Letos nameravajo plasirati devet milijard, od česar so več kot polovica že realizirali pred polletjem.

Iskra ima v Bosni in Hercegovini pa tudi v Bosanski Krajini dobro ime. Tovariši v naši filiali v Banja Luki zavzeto in prizadeto poudarjajo, da bi morali utrjevati ta sloves, ki smo ga že dosegli in da bi morali tako graditi in povezovali naše poslovne smotre, da bi bili trajni, usmerjeni v prihodnost in da bi se vgradili v vitalne, snovalske in razvojne koncepte tega območja.

Banjaluški Iskraši iz filiale so nam povedali, da z ljubeznijo delajo v svoji firmi, da se čutijo sigurne, da imajo ugled in da pri ljudeh, zlasti pa pri konkurenci smatrajo, da v naši firmi

ni kontinuitete v prodajnih službah. Ljudje odhajajo, posle prepuščajo novim, ti pa ne poznajo zadev. Na teren prihajajo ljudje iz branž in se v filiali sploh ne oglašijo, čeprav bi jim lahko postregli z zanimivimi tržnimi informacijami o vsakem kupcu in svetovali kako pristopiti do njih. Noben posel, pot ali ukrep ne bi smel mimo filiale. Zato smo mi tudi tukaj" ugotavlja tov. Novkovič.

V Bosenski Krajini se mnogo gradi. Tako tudi v celotni Bosni in Hercegovini. Iskra bi morala posvečati večjo pozornost tem krajem. Proizvodne in tržne ambicije razširjajo vsi od „Rudija Čajevca“ do „Elektronske industrije“ in „Gorenja“. Slednji gradi tovarno elektronskih štedilnikov v Banja Luki. Tudi Iskra bo morala razmišljati o svojih podvigih na tem tržišču. Med drugim pravi Novkovič, da bi bilo koristno odpreti novo prodajalno v Banja Luki, nabaviti kombi za razvažanje blaga itd. Tudi v Bihacu in Prijedoru bo potrebno razmišljati o otvoritvi prodajaln. „Čajevca“ in „Ei“ sta že prisotna v teh krajih. V Banja Luki se gradi novi medicinski center, katerega predračunska vrednost znaša 70 milijard starih dinarjev. „Naše akcije niso zadostne v tej zvezi, glede na višino investicije“, pravi tov. Novkovič. „Tu se odpirajo nove šanse za našo akustiko, telefonijo, protipožarno varnost itd. Bolj bi se morali angažirati pri tem objektu“, zaključuje on.

Seveda pa veriga problemov, želja, predlogov in kritike s strani naših sodelavcev v Banja Luki še ni končano. „Večkrat bi nas morali obiskati, večkrat bi se morali sestati, vsaj enkrat letno bi morali iz „centra“ obiskati vse velike kupce“, tako razmišlja tov. Novkovič. „Potrebno bi bilo tudi dobre naše delavce javno popularizirati“, konča tov. Novkovič.

Ni razloga, da mu ne bi dali prav v tej njegovi zamisli.

Franček Mirtič

Ena od dveh prodajaln, ki jih imamo v Banja Luki

Servisni prostori so lepi, v novi hiši, toda žal precej pretresni

Banja Luka si je ob solidarnostni pomoči vseh jugoslovanskih narodov hitro opomogla od katastrofalnega potresa (in žal pri tem tudi izgubila precej tistega orientalsko-folklornega značaja, ki je za nas tako mikaven)

Naša filiala dela v hiši nekdanjega advokata (v mansardnih prostorih) in še od tu bi jih lastnik rad izselil

Bosenska Krajina, katere središče je Banja Luka, sodi med jugoslovanska nerazvita področja. Toda gospodarski in kulturni razvoj, ki pospešno krči pota v nove – razvite čase tudi v tem delu Bosansko-Hercegovske republike, je takb nagel, vsestranski in skokovit, da bodo ljudje in čas v nekaj kratkih desetletjih opravili vse tisto, kar niso zmogli njihovi predniki v dolgi preteklosti. Pri tem so seveda deležni vse podpore in pomoči celotne jugoslovanske skupnosti. Tudi potres, ki je pred leti zamajal zidove in temelje Banja Luke in njene okolice, je v še večji meri spodbudil voljo, potrebe in možnosti po razvoju teh krajev in odprl takorekoč, novo ero življenja in ustvarjanja na tem območju. Zajeten skok iz preteklosti v prihodnost je značilen za ta kraj in za te ljudi in socialistična revolucija katere tridesetletnico praznujemo letos, je takorekoč mati tega napredka. Krajišniki se tega dobrega vedajo.

Rojstvo novih fakultet in šol (Banja Luka ima že danes 35.000 študentov in dijakov), gradnja novih tovarn in drugih gospodarskih objektov, nova železarna v Prijepolu, ki bo zaposlovala 10.000 delavcev, razvoj trgovine in kulturnih ustanov, vse to odpira pota novi, sodobni civilizaciji tega področja. Ob tem pa se seveda ponujajo stvarne možnosti, da svoj gospodarski in poslovni interes ter sodelovanje vgradijo v programe tega razvoja tudi mnoga jugoslovanska podjetja, med njimi tudi Iskra.

ni problemov, da pri nas vlada večja disciplina, da nam je lahko in da smo nasploh uspešni in urejeni.

„Ko bi bilo vedno tako“, pravi tov. Novkovič Stevo, direktor filiale. „Včasih smo deležni celo večjega renomeja kot ga zaslužimo“. In potem nadaljuje: „Vtis imam, da je v zadnjem obdobju popustila poslovna disciplina. Včasih smo se nekaj dogovorili pa je potem to veljalo kot pribito. Pri branžnih referentih ni vedno zadosti posluha za posle in probleme in primanjkuje poslovne vestnosti. Včasih je bil sklep, direktiva, obvezen, danes pa je tu in tam vtis, kot da je preveč ljudi. Dobave blaga slabo potekajo in že je slišati pri partnerjih kritiko „tudi vi Slovenci postajate kot mi“. Dobave avtoelektrike, merilne in stikalne tehnike ne potekajo po rokih, oz. po planu. Tudi ni izgledov, da bi bilo bolje. Ugled Iskre glede na disciplino v dobavah je v upadanju. Gre celo za primer, ko je kupec že plačal 60% blaga, le-tega pa ne dobi. Na teren prihajajo ljudje, ki ne poznajo stvari. Verjetno je vzrok, da se nova Iskrina organizacija še ni utekla“, ugotavlja direktor Novkovič in nadaljuje: „Nova organizacija in vloga filijal ni nova kar zadeva prodajne naloge, morali bi celo izreči pohvalne besede v korist branže Kranj, kar pa seveda ne velja za vse branže. Nimam podatkov za „napad“ na dolžnike. Podatki so stari ali pa tako slabo opremljeni, da ne morejo biti koristna podlaga za uspešno izterjavo. Primanjkuje enotne in ažurne komercialne informatike, ki bi nas tekoče informirala o situaciji, zaloga, terjatvah, dolžnikih, o prometu in fakturiranju. Čutimo tudi, da

Z izleta v ČSSR

Že vrsto let sodeluje sindikat ZP Iskra s sindikatom češke tovarne METRA v Blanskem. V to sodelovanje sodijo tudi vsakoletni izleti v ČSSR. Tokrat smo imeli že v začetku prvega izleta nekaj težav. Odpotovati bi morali že 5. julija, vendar so nam češki tovariši zadnji hip sporočili, da nam niso mogli preskrbeti prenočišč v Pragi. Zato smo morali izlet prestaviti za teden dni. Tako smo se končno v soboto, 12. julija, ob 4. uri odpeljali z avtobusom CREINE proti Ljubljani. Po kratki obmejni formalnosti smo prešli našo in avstrijsko carinarnico. Pot nas je vodila, žal v dežju, čez prelepo Koroško in Štajersko preko Visokih Tur do Cinze. Tu smo se ustavili na glavnem železniškem kolodvoru. Ko smo se malo oddahnili in okrepčali ter oskrbeli s šilingi, smo šli v Mathausen. Tu smo počastili spomin

žrtvam nacizma in videli ter v duhu občutili grozote, ki so se v tem koncentracijskem taborišču dogajale. Globoko pretreseni smo se odpeljali proti češkemu obmejnemu prehodu Doljne Dorište, kamor smo prišli dobro uro kasneje, kot je bilo predvideno. Obmejne formalnosti so na srečo trajale le dobro uro. Nato smo pohiteli proti Češkim Budjevicam in naprej do Hluboke. Tu smo si nameravali ogledati najlepši grad v Srednji Evropi. Že smo prišli deset minut prekasno in z ogledom za ta dan ni bilo nič. Čakalo pa nas je še drugo presenečenje. Prenočevati smo morali v Čeških Budjevicah namesto v Plznu kot smo imeli v načrtu. To nam je v bistvu podrlo plan za nedeljo in smo morali povsod zelo hiteti, da smo lahko v Plznu obiskali le znamenito pivovarniško pivnico, kjer smo kljub temu, da še niso pričeli z rednim delovnim časom, lahko kupili nekaj steklenic piva. Za ogled samega mesta pa ni bilo časa, kajti odhiteli smo morali dalje v Marianske Lazne, kjer smo si lahko v miru ogledali čudovite izvire, park in druge znamenitosti.

Seveda smo si dobro uro kasneje lahko ogledali tudi zdravilišče, toplice Karlovy Vary. Žal pa tudi tu ni bilo nič z ogledom stalne razstave njihove tovarne stekel, kajti ogledati smo morali tudi grad Karlštejn v bližini Prage. Tudi tja smo prišli prepozno, vendar z

dobro voljo grajskega vodiča smo le uspeli in si grad tudi ogledali. Nato smo odšli v Prago, kjer smo dvakrat prenočili v hotelu Lunik. Tokrat smo novinarje v Pragi dodobra izkoristili. Prvi večer smo po večerji obiskali znano pivnico pri Fleku. Tu smo pokazali, da smo dobri pivci in seveda tudi pevci! Naslednji dan, v ponedeljek, smo dopoldan porabili za ogled nekaterih praških znamenitosti in to knjižnice, Lorette, Hradčane – žal je bil tu zaprt tako muzej kot katedrale – Staromestnega trga in Žižkov. Popoldan smo izkoristili za nakupe, zvečer pa za obisk Švejkove gostilne Kalicha in nekateri tudi za obisk baze Tartan.

V torek pri povratku smo si ogledali znameniti grad Konopište, kjer je med drugim razstavljenih preko 300.000 lovskih trofejev. Tokrat nam grad Hluboka ni ušel, čeprav smo morali čakati zaradi opoldanskega počitka več kot pol ure. Ni nam bilo žal, saj smo v njem videli poleg drugega čudovita rezbarska dela. Po kosilu v čeških Budjevicah smo se vračali čez mejni prehod Bistrica in preko Dunaja in ter Ljubelja v Ljubljano. Zaradi močnega dežja skozi Avstrijo smo prišli domov šele v sredo zjutraj ob 6,30. Ni nam bilo žal ropota. Zato bomo prihodnjič še obiskali bratsko Češko morda o drugi poti.

P. J.

V IDRIJI SAMOSTOJNEJŠI

(Nadaljevanje z 2. strani)

okviru svojih nalog in kompetenc. Tako je odbor za družbeni standard sprejel sklep, naj se poveča prispevna stopnja za samoupravno stanovanjsko skupnost, s čemer bodo dosegli večje možnosti za nakup stanovanj za domače delavce. Poleg tega je ta odbor sprejel plan nakupa stanovanj za leto 75 in pretresel možnosti najetja kreditov v ta namen.

Odbor za OD pa je sprejel sklep, naj strokovne službe pripravijo metodologijo dela analitičnega ocenjevanja delovnih mest za njihove specifične razmere in po novi ocenitvi naj se dvignejo OD za deset odstotkov. Na podlagi prej omenjenih ocen posameznih delovnih mest bo odbor pozneje tudi določil nove grupe OD.

Tudi Delavska kontrola aktivno posega v tekočo problematiko in tesno sodeluje z Delavskim svetom ob reševanju problematičnih vprašanj. Po osamosvojitvi je večji pregled nad izvajanjem sklepov samoupravnih organov in seveda več kompetenc imajo neposredno v rokah. Tako so dosegli tudi možnost neposrednega odločanja, kar ima zelo pozitiven odmev v kolektivu.

KF

Delavski svet

ISKRE – Elektromehanike, Kranj, o. sol. o.

TOVARNA ELEKTRONSKIH NAPRAV

Ljubljana, o. sol. o. Ljubljana, Stegne 11

r a z p i s u j e

prosto delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da je državljan SFRJ in izpolnjuje splošne pogoje, določene z zakoni, samoupravnimi akti in družbenimi dogovori
- da ima visoko ali višjo izobrazbo tehnične, pravne ali ekonomske smeri.
- da ima 5 let ustrezne prakse na vodilnih delovnih mestih v gospodarstvu
- da aktivno obvlada enega od svetovnih jezikov
- da je moralno in politično neoporečen
- da je vpoznan s področjem dela

Pridobiti želimo kandidata, ki bo sposoben voditi in organizirati poslovanje TOZD.

Ponudbe sprejemamo do 20. avgusta 1975 z navedbo „Za razpisno komisijo“.

Potep po Poreču

„Ti pa v Poreč!“, je padla „komanda“ in treba se je bilo pobrati, z vso potrebno in nepotrebno „kramo“. S šoferjem sva se na dan vseh An in Nuš, 26. julija zapodila v reko pločevine, ki se je že od zgodnjih jutranjih ur valila skozi Ljubljano proti morju. Po mestu in do avtoceste na Vrhniki je šlo bolj po polže, po avtocesti do Razdrtega normalno in celo tja do nove deteljice pred Koprom.

Tu pa se je „zamašilo“ in čeprav sva bila v „prednostni“ koloni, sva od tu do šest kilometrov oddaljenega križišča pred Koprom potrebovala nekaj sekund manj kot pol ure. Toda, na križišču presenečenje zaradi prijaznosti „moža v belem“. Po vprašanju — kje vodi cesta na Buje, je nepričakovano zaustavil nasproti vozečo kolono tujcev in naju čez neprekinjeno črto spustil na pravo pot. Presenetljiva prijaznost po strogosti sicer kar slovečih koperskih miličnikov!

Kar mimogrede sva po obnovljeni poti čez Buje pribrela v Novigrad in

mož z izkušnjami z delom v počitniških domovih. Seveda je spričo njegovih številnih nalog trajalo precej dolgo, da sem ga uspel zaplesti v pogovor. Potem seveda ni skoparil z besedami.

Vse, kar menim tu napisati, sem slišal z več strani, torej tudi od samih letovalcev in članov kolektiva doma, zato upam, da bom uspel povedati tako, kot letos tu je. In, če naj začnem s pohvalami, tedaj moram vse najboljše izreči za „kuhinjski ansambel“, ki je marljiv, drži vzorno čistočo v kuhinji, predvsem pa zelo uspešno skrbi za počitniško „zaposlenost“ letovalskih želodcev. Eden izmed letovalcev si je celo v prisotnosti svoje, po videzu dokaj energične boljše polovice drznil hrano tako pohvaliti, da je javno izjavil, kako bo poreške porcije in dobrote pogrešal vse leto doma! Izjavo sem sicer vzel na znanje, zapisal, ne jamčim pa, da se avtorju izjave „na merodajnem mestu“ ne bo kaj v

temu pa se v domu hrani prek 100 letovalcev, „domačih“ in tistih iz zasebnih sob, ki so jih pač najeli v „lastni režiji“.

Opoldne skuhajo torej nad sto kosil, zvečer pa celo precej več večerij, kajti mnogege, zlasti lačnega tujca prižene na našo teraso, kjer je za manj denarja solidno postrežen, medtem ko po sosednjih gostinskih objektih z zavistjo gledajo, koliko manj gostov zavije v njihove lokale.

Kot rečeno, hrana je v domu zelo dobra, pestra in zadostna. Nekaj pri-

Letošnji poreški strežniški „trio“.

pomb sem slišal le za pijačo, ki je zaradi premajhnih hladilniških zmogljivosti za razgrete goste pretopla. Tu bi kazalo v prihodnje kaj storiti, saj vsekakor bolje „učinkuje“ požirek hladne pijače, kot pa sparjene.

V kuhinji manjkata še dve marljivi roki, saj je ob sedanjem številu kuharic in pomočnic tako, da morajo vse preveč delati in prav za prav niti ne vedo, kako je videti Poreč in morje ob njem.

Tudi sicer pa je kolektiv v domu v Poreču dober in marljiv, kar se nedvomno odraža v splošnem zadovoljstvu letovalcev. Še prav posebno zadovoljstvo pa zlasti zvečer „povzročča“ stari poreški „Umetnik na žaru“ Tone, ki v potu svojega obraza vsak dan speče lepo kopicico porcij čevapčičev, ražnjičev in kotleto, da daleč naokrog prijetno diši. Nič čudnega torej, če je tedaj naša terasa neprestano polna in številni ljubitelji dobrot z roštilja ob njej prežijo na priložnost za prsto mizo, ali vsaj prost stol.

Skratka — v domu v Poreču našim letovalcem res ni prav nič hudega, morda le to, da kljub zmernim cenam denar prehitro kopni, predvsem pa, da je deset dni brezskrbnega oddiha tako prekleto kratkih!

—C—

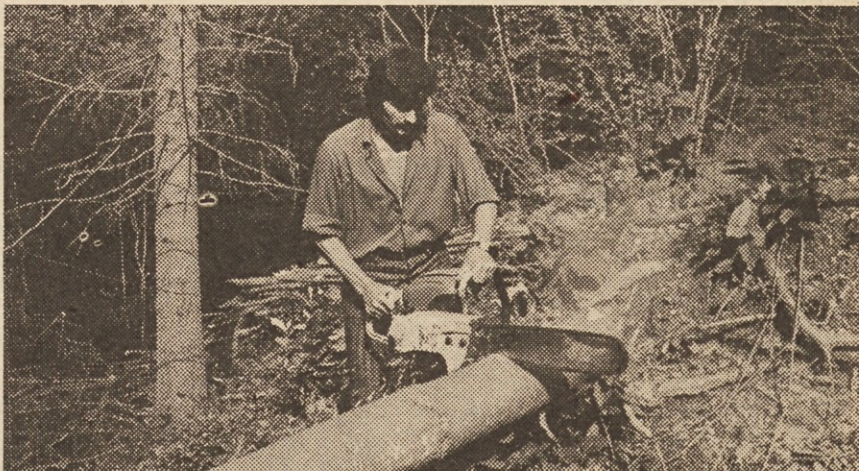

Terasa pred našim domom je letos kar naprej zasedena.

Aktivna rekreacija

Človek prebira časopise v teh počitniških dneh in povsod naletiš na čudovite članke o letovanjih na morju, v planinah doma in po svetu.

Nekateri so se odpravili na sinji Jadran, drugi so se ustavili na Češkem, nekateri pa so jo mahnilo celo na Azurno obalo. (Gorenjci pravijo:

Tone Gortner.

Franc Krek.

Letošnji „ansambel“ Počitniškega doma v Poreču.

naprej v Poreč in pristala v bližini našega doma, v hladni senčici, tako midva, kot tudi najina „stoenka“, le, da sva zanj dobila pozdrav za 50 din, ker je je okrog pol metra molelo v prepovedan pas za parkiranje!

Sorazmerno zgodaj že, je bila terasa pred našim domom precej polna, domačih in še bolj tujih gostov, ki letos ob bujnih cenah v naših turističnih objektih, prav tako „stiskajoče“ iščejo možnosti za cenejšo preskrbo.

V Poreču letos kot upravnik vodi trinajst članski kolektiv Leopold Tratnik iz Kranja, natančen in vesten,

slabo pisalo zaradi tega. Ubogi sotripin!

Morda malo manj zadovoljstva je med gosti glede strežbe, čeprav hujših pripomb tudi o tem ni bilo slišati. Sicer pa, da se razumemo — vsi nikoli tudi ne bodo povsem zadovoljni! Skrbeti za dobro počutje gostov pa je tudi zahtevna naloga in včasih tudi vsa prizadevanja le ne rodijo zaželenih sadov.

Letos je dom od vsega začetka polno zaseden, vendar pa za domače letovalce počitniška skupnost ni najemala zasebnih sob, ker je s tem imela zaradi dokaj visokih cen izgubo. Kljub

Nadaljujemo našo nagradno igro, začeto v prejšnji številki, z željo, da bi v naše uredništvo prispelo več odgovorov, kot smo jih prejeli za naše prvo vprašanje.

ODLOMEK

„Saj ga ni hudiča, kdo ga je pa videl?“, pravi krčmar in namežika drugim gostom, kakor bi hotel reči: zdaj ga imamo, poslušajte. In res je bil Krjavelj naenkrat ves živ. „O, to pa to! Hudir je pa, hudir.“ Rekši se stegne po mizi, pomakne klobuk nazaj in z glavo pritrkovaje pravi: „Saj sem ga jaz presekal, o polnoči sem ga presekal, na dva kosa.“

„Povedi nam, kako je to bilo.“

„Takole: jaz stojim ob enajstih na barki za stražo pa . . .“

„Pred si pa rekel, da o polnoči,“ seže mu France v besedo. Krjavelj se ni dal ni temu ugovoru ni smehu motiti, ampak je svojo trdil in dejal: „Ob enajstih je bilo, to še dobro vem. Sam sem stal, megla je bila in tema kakor v rogu. Zeblo me je pa sabljo sem imel. Dremoten sem prihajal; zato sem začel tjakaj po morju gledati.“

„Kako si po morju gledal, ko je bilo tema?“

„Naj bo tema, saj sem imel kresilo in gobo in drva, pa sem zakuril. Kar gori in jambor nekaj pravi: vrr, vrr, vrr! Jaz gledam, gledam, — ni bilo nič! Spet dremoten začnem prihajati. Le počenem tja na tla. Kar se barka tri pota zaguglje sem ter tja. Jaz gledam, gledam, poslušam, — ni bilo nič! Kar nekaj sem po morju pride po vodi in z nogami pravi: comp! comp! comp! Jaz gledam, gledam — kar vidim, da hudič gre! . . .“

„Kako si pa vedel, da je hudič?“ vpraša eden nevernih poslušalcev.

„Kaj ne bi vedel! Ali ni imel rdečih hlač, zelene kapice, kosmatih tačic in takih nohtov na prstih ko oni-le kavljji pri vagi?“

„Ali te je bilo kaj strah?“ vpraša krčmar.

„Kako me bo strah, ko sem bridko sabljo v rokah držal? — No, potlej je tista pošast ali tisti peklenski škrat plezal gori ob barki prav na glas: škreb! škreb! škreb! Kakor je na vrh prišel, pa se ti je iz oči v oči meni nasproti postavil. Sveta mamka božja sedem križev in težav — sem jaz dejal — pa sem zavzdignil bridko sabljo pa sem zamahnil, pa sem čez glavo ubral in loputnil: lop! — pa sem ga presekal, samega hudiča sem presekal, na dva kosa!“

„Kako pa veš, da si ga presekal?“ vpraša Francelj.

„Kaj ne bi vedel, saj je dvakrat padlo v morje; prvič je reklo štrbunk! v drugič pa se je slišalo: štr — bunk! Pa reci potlej, da ga nisem presekal, da ga nisem na dva kosa presekal.“

Kdor ima, ta lohki). Precej nas je ostalo doma in počitnikujemo „v lastni režiji“.

Iskra v Železnikih je znana po delavcih, ki so pridni ko mravlje v službi in doma. Obiskal sem jih. V tovarni so stroji molčali in le vratar je skrbno varoval hišo združenega dela. Povedal mi je za nekaj sodelavcev, ki bi jih utegnili najti doma. „Veste, naših ljudi precej prebije počitnice kar doma. Nekateri ne utegnejo nikamor, saj veste, ta dela hišo, drugi ima živino, tretji pa spet delo v gozdu,“ mi je povedal Miha Debeljak, prijazen varuh Elektromotorjev.

Odpravil sem se v Podlonk. Vojaška cesta stare Rupnikove linije se strmo dviga v podnožje Ratitovca. Podlonk, mala vasica je bolj prilepljena kakor postavljena v strmino. Povprašal sem po Tonetu Gartnarju. Pokazali so mi v gozd.

—Tone, kako počivate med dopustom?

— Počivam? Kje pa utegnem, lesa imam nekaj naprodaj, pa drva za zimo, krma za živino, kje bi potem utegnil počivati. Veste, pa se ne bom pretegnil. Večkrat skočim v dolino na klet, na dva deci in tudi jutraj včasih dalj potegnem, pa je dopust.

Po serpentinasti cesti sem se vrnil v dolino in zavil v ozko grapo proti Ostremu vrhu. Ob cesti so sušili seno Krekovi.

Krekov Franc je Iskraš in mlad gospodar na malem posestvu. Dober gospodar. Ima lepo živino, traktor (o

(Nadaljevanje na 8. strani)

Pravilen odgovor nagraduje

1. Kdo je avtor znanega romana, iz katerega vam posredujemo odlomek, in v čem je posebna vrednost tega romana.
2. Kako se imenuje šaljiva oseba iz tega romana in kateri slikar je to ilustracijo izdelal?
3. Kateri slovenski skladatelj je na tej literarni osnovi napisal svojo opero?

(Nadaljevanje s 7. strani)

katerem pravi da je žepna izdaja traktorja, delavno ženo in osemmesečnega sina. Kmetujem bolj za veselje, ker majhno posestvo ni bogve kako donosno. „Pa če imaš dom, ga ne smeš zapustiti. Tudi gradim po malem, hišo popravljam in tudi pri gospodarskih poslopih je vedno kaj treba,“ mi je povedal.

– Boš šel kaj na morje?
– Veste, nikjer ni moč dobiti šotora za tri osebe in troje repov živine, zato bom kar doma.

Veselo so mi mahali Krekovi, ko sem se odpeljal.

Zdaj pa v Dašnico. Novo naselje v dolinici šteje že skoro 100 hiš, od katerih ni nobena starejša od 6 let. Poiskal sem Marjana Benedičiča, strojnega tehnika. Ni ga bilo doma in zato sem se odpravil od njegove lepe nove hiše k Jožetu Prezelju na Studeno. Vlivali so betonsko ploščo.

– Kako Marjan?

– Kolega Jože „cimpra“, pa je treba pomagati. Veste, sem komaj dobro končal hišo. Kolegi so mi mnogo pomagali, pa je treba vrniti. Roka roko umije.

– Boste šli kaj na dopust?

– Zraka in „zabave“ je kar tu dovolj. Če pa si se komaj vselil, si lahko mislite, da ne ostaja denarja. Sicer pa kaj sprašujete mene, ki sem le „izvajalec del“, vprašajte investitorja – mojega današnjega delodajalca Jožeta, kako je, kadar se gradi.

Pa sem se res obrnil na „investitorja“, Jožeta Prezelja.

– Jože, kako bo z morjem?
– Bom šel malo počofotat po vodi in se vsaj temeljito prežgat na sonce, saj pri nas vreme kar naprej nagaja.

Samo še prej moramo končati nekaj popravil pri hiši. To je treba med dopustom, ko sam utegnem, pa tudi lažje je dobiti pomoč.

Jožetova simpatična žena Rezka me je povabila na kavico. Pokramljala sva na kratko. Brž sem jo ubral po dolini, saj je imela Rezka polne roke dela – veliko ust veliko poje.

Ustavil sem se šele v mali vasi – na Praprotnem – mimogrede – tu so doma Fantje s Praprotna, ki pojejo ob znani Slakovi harmoniki.

Poiskal sem Marka Pintarja. Nasmehan fant je. Dela vse mogoče, predvsem pa je navdušen fotoamater. Slike pa mu izdeluje njegov brat Jože, ki je že mnogo slikal za naš list.

– Kaj počnete med dopustom?

– Pasem govedo in lenobo, se je nasmejal. Pa tudi na posestvu pomagam. Mama je doma z grunta, pa nikoli ne zmanjka opravkov. Počitnikujem pa doma. Saj veste – finančni minister se je nekako skregal z mano, pa uživam čist zrak doma, vodo v Sori in tudi za hobije imam več prilike kakor kje drugje.

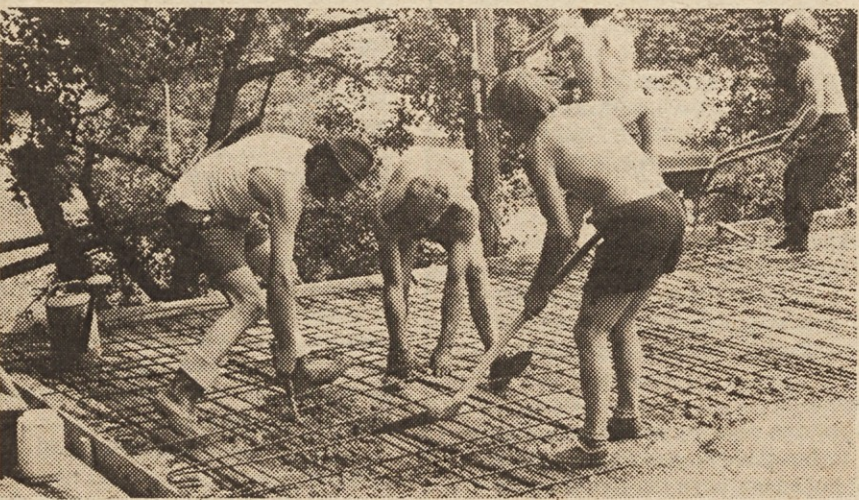
Jožetova prijazna žena me je povabila na kavico. Ivanka me je tako prijazno vabila, da sem še enkrat spil kavico. Pri stoenki pravijo: temu se ni mogoče upreti. F

Marko Pintar.

Jože Prezelj.

Marjan Benedičič.

FUTURISTIČNA HUMORESKA

Proslava dneva Iskre I. 2000

Spet proslavljamo in se ob tem spominjamo, kako je bilo pred leti. Pri tem pa ne pomislimo, ali ne želimo misliti kako bo v prihodnje, naprimer čez 25 let, to je leta 2000. Pred vami je poskus takega razmišljanja, seveda v obliki humoreske.

Ko sem na proslavi malo zadremal (pa ne med govorom), sem zagledal nekega znanca. Počasi sem razmišljal, od kod ga poznam. Spomnil sem se, leta 1975 sva skupaj praznovala dan Iskre v Pržanu – to so bili lepi spomini. Takole sva pričela pogovor: „Kaj pa piješ Janez, da se tako kisló držiš, in to danes, ko praznujemo leto 2000 in dan Iskre.“ „Pijem Cital 10 „pravi“, to pomeni, da je v enem litru 10 jagod grozdja – to je ena najbolj pristnih pijač. Čisto vino je sedaj namreč samo še na recept, dobiš ga v obliki injekcije ko greš v pokoj, da imaš lepši spomin. Včasih smo ga dobili kar po en liter, ko pa so morali šoferji prenehati piti leta 1985, je propadla tudi vinska industrija. Saj veš kako, so jih pričeli kontrolirati. Naša Elektrooptika je iznašla laser za otipavanje voznikov, ki so pod vplivom alkohola in drugi laser, ki je vinjenim voznikom upihoval svečke. Zaradi tega je bilo na cestah veliko zastojev, stali so tudi avtobusi in tovornjaki, čeprav že takrat ne bi smeli piti.“

„Kaj pa sedaj proizvajate v Iskri?“ „Tu je največ sprememb. Zadnji števec so izdelali ko je šel direktor SOZD-a v pokoj. Sedaj ima vsaka žarnica fotočelo, ki jo prižge brž, ko nastane mrak. Zadnjič so se v stanovanjskem naselju Planina 33 prižgale žarnice tri minute prej kot drugod. Ugotovili so, da imajo

preveč umazane zavese zaradi saj. No, zavese so sneli in je spet vse v redu (pranje je že predrago). V števcih delajo števec za merjenje oddane energije. Ugotovili so, da se pri nevoščljivosti, jezi, veselju ipd, tvori energija. To energijo pa lahko oddaš in marsikomu je to dodatni zaslužek. Saj veš koliko smo se jezili in tako energetskega problema ni.“

V Lipnici delajo števec za štetje besed pri klepetanju, to gre dobro v promet in tudi v Italijo še izvažajo. Delamo tudi vrtnale stroje za vrtnje lukenj v predpise, stroje za mletje odpadkov in strojčke za mešanje informacij. V stikalih delajo možganska stikala za preklap. Ko se hočeš rešiti problema, naprimer, ko greš iz službe, pretakneš stikalo in do naslednjega dneva ne misliš več na delo. V telefoniji delamo „televide“, to je kombinacija telefona, televizije, radia in ojačevalca. Vsakdo bo kmalu imel „televide“ in tako ne bo treba več sestankov, ker bomo samo preko televizorov še kontaktirali. Sedaj imamo celo novo varianto, da bo na prenos vključena tudi restavracija in tako boš s televizorom lahko tudi jedel; problem je samo, kako prenašati vonj skozi to smrdljivo ozračje.“

Medtem je Janez prižgal z lečo dolgo plastično cevko in neprijetno je zasmrdelo.

„Kaj pa gledaš, to so cigarete znamke „super souk plastic“, narejene iz lončkov za jogurt in plastičnih vrečk za mleko. Vžigalic ne poznamo več – je škoda lesa, bencin in plin pa sta za vžigalnike predraga. V Vegi izdelujejo leče za prižiganje ognja, leče za tipanje in božanje ter leče za klicanje, samo poglej.“

Prijel je drugo lečo in jo usmeril na natakarja, ki je takoj prišel vprašat, kaj želimo, potem je vzel tretjo lečo in usmeril žarek v gručo deklet ter eni z njo narisal srce na lice. Takoj je vzela svojo lečo in mu na lice napisala „cmok“, kar je verjetno pomenilo poljub. Druhim nežnost, ki sta jün izkazovala drug drugemu z tečnim otipavanjem, iz vlnudnosti nisem gledal. „Kako pa ste rešili problem prevoza, ko še vedno niso zgradili cest“, me je zanimalo naprej. „To je bilo pa

enostavno. Nekdo je bral zgodovino in ugotovil, da tudi stari Slovani niso imeli cest, kot naprimer Rimljani in da so se vozili po vodah. Iskra v Kranju leži ob Savi in Tržičani prihajajo po Bistrici, Radovljičani in Štruževčani po Savi, Preddvorčani po Kokri. Vsak ima svoj čolnček in ga nosi vodni tok. V nasprotno smer pa se pripne na vlečnico. To je pocenilo prevoz, pa še kakšno ribjo konzervo lahko ujameš spotoma, kajti ribe smo že pred leti uspešno zastrupili.“

„Kako pa kaj delate?“ „Delamo 28 ur tedensko, 12 ur pa je obveznih sestankov, vendar se jih lahko udeležiš s pomočjo televida, tako, da si kar v postelji ali na domačem vrtu. Sedaj se borimo za 20-urni delovni teden, moramo povečati čas za sestanke in seje. Fizično že dolgo ne dela nihče več. Pri restavraciji, ki je še vedno takšna kot je bila, imamo restavrirano 3 m jarka; ki ga je izkopal delavec „Truman“ s krampom pred 10 leti, od tedaj naprej pa delajo samo stroji.“

Nenadoma je Janez prenehal govoriti, hitro je vstal in pozdravil človeka z izredno ostrim in resnim obrazom, ki je šel mimo naju. „To pa je direktor sektorja za zaviranje proizvodnje. Delo smo namreč že pred leti s predpisi tako zakomplicirali, da smo se odločili vse komplikacije združiti v skupen sektor, zato da drugi lahko enostavno delamo. Trenutno ima vsaka TOZD 113 predpisov in še 114 predpisov, ki teh 113 predpisov razlagajo.“

„Kako pa družbeni standard?“ „Stanovanja so draga in majhna, če dobiš dva sedeža v avtobusu na tovarniškem dvorišču, se šteje, da si dobil garsonjero. Stanovanjska cena pa se računa tako, da se stene in strop obložijo z bankovci po 1000,00 din in tolikšna je potem cena stanovanja.“

Za letovanje bo sedaj malo lažje, prihodnje leto bomo dobili zemljišče v Pineti in to po pogodbi iz leta 1974, ker pravijo, če Avstrijci ne uresničijo mednarodnih pogodb, zakaj bi pa mi naše.“

„Hvala za informacije“ sem mu dejal, ter se ob tem prebudil in krepko potegnul iz steklenice, da sem prepočil mračne misli. Kaktus.

Izlet na Škrlatico ni uspel

V petek, dne 18. 7. se je 14 udeležencev izleta na Škrlatico odpravilo v Vrata. Po večerji smo šli zgodaj spat, ker smo sklenili, da bomo naslednji dan odšli na pot zelo zgodaj. Ponoči sta nas prebudila grmenje in dež. Vseeno smo še upali.

Zjutraj med tretjo in četrto uro, ko naj bi odšli proti našemu vrhu, je bilo nebo prekrito s težkimi oblaki. Še v mraku, toda z zamudo, smo le odšli iz koč. Vzpenjali smo se po lepi stezici in kmalu prišli do razdejanja po spomladanskem snežnem plazu. Poti je bilo konec! Naprej smo se prebijali skozi rošno grmovje, mimo podrtih dreves in skal. Komaj smo se rešili tega, že je začelo brezizgledno deževati. Vrnili smo se v koč. Po dveipolurnem nalivu je bilo prepozno za ponovni vzpon. Na naslednji dan žal nismo mogli računati, ker se je večina morala vrniti v soboto, kakor je bilo planirano. Preostali del dneva smo izkoristili za ogled Severne triglavske stene in doline Vrat s slapom Peričnik do Mojstrane. KA

nini, od koder je čudovit pogled na Triglav in bližnje gore.

Iskraši so prišli večinoma z družinami in nastal je vesel živžav, da je Planina v trenutku oživila. Zadišalo je po klobasah in čevapčičih. Zaigrali so Selški fantje in zapel je Iskraš Marjan Peternej. Pari so se zavrteli v živah-

Jože Benedičič in Francé Bogataj pečeta čevapčiče – Bogataj (desno) žal zadnjič na pikniku – drugo leto gre v pokoj.

Mladim ni zmanjkalo smeha.

Piknik na Soriški planini

V Elektromotorjih se 800 članski kolektiv vsako leto sreča na sindikalnem pikniku. Tako se enkrat delavci neženirano pomenijo, pomešajo se vsi, od inženirjev do snažilk in vodij oddelkov. Prijateljsko vzdušje je že kar tradicija.

Letos so se dobili na Soriški pla-

ZAHVALA

Ob težki izgubi mojega očeta
ANDREJA KERŠIČA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem montaže trofaznega števca za podarjeni venec, izrečeno sožalje, denarno pomoč in za spremstvo na njegovi zadnji poti

žalujoča hčerka
Zalka Robida

Izlet na Mangart

Planinska sekcija Elektromehanika Kranj organizira v soboto, 16. avgusta planinski izlet na MANGART (2678 m). Odhod avtobusa izpred kina „Center“ bo ob 5. uri zjutraj, cena prevoza je 30 din in 20 din kavcije.

Prijave sprejema Štefka Mrak, GPP ERO, tel. 29-53 do srede, 13. avgusta do 12. ure. Vabljeni!

Planinski izlet na Kočno in Grintovec

Planinsko društvo Iskra prireja 16. in 17. avgusta planinski izlet na Kočno in Grintovec.

Odhod v soboto ob 13.45 popoldne z rednim avtobusom na Jezersko ob 13.45. Prenočišče bomo imeli v Češki koči. V nedeljo bo vzpon na Kočno in Grintovec, s povratkom čez Kokriško sedlo v Kamniško Bistrico.

Prijave sprejema P. D. Iskra, Prešernova 27, tel. 24-926 do 12. avgusta do 12 ure.

Cena izleta je 30,00 din, izlet pa vodi Marjan VERNIK iz IPT.

ISKRA – glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra, industrije za elektronično, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente. Kranj – Urejuje uredniški odbor – Glavni urednik: Bogo Mohor, odgovorni urednik: Igor Slavec – Izhaja tedensko – Rokopisov ne vračamo – Naslov: Ljubljana, Prešernova 27, telefon 24-905, int. 48 – Tisk: Časopisno – tiskarsko podjetje PRAVICA-DNEVNIK, Ljubljana

HITROPOTEZNI ŠAHOVSKI TURNIR V ŠENTJERNEJU

V osnovni šoli v Šentjerneju bo v soboto 23. avgusta ob 8. uri šahovski hitropotezni turnir, na katerega vabimo vse šahiste Iskre, ljubitelje tovrstne šahovske igre. Ta turnir bo štel za posamično prvenstvo Iskre, zato je prav, da se ga udeležimo v čim večjem številu. Udeležbo na turnirju je treba javiti Francu Šiški, telefon: (068) 85320, ali pismeno na Iskra – IEZE – TOZD Upori, Šentjernej – čimprej. Šahisti Iskre vabljeni!